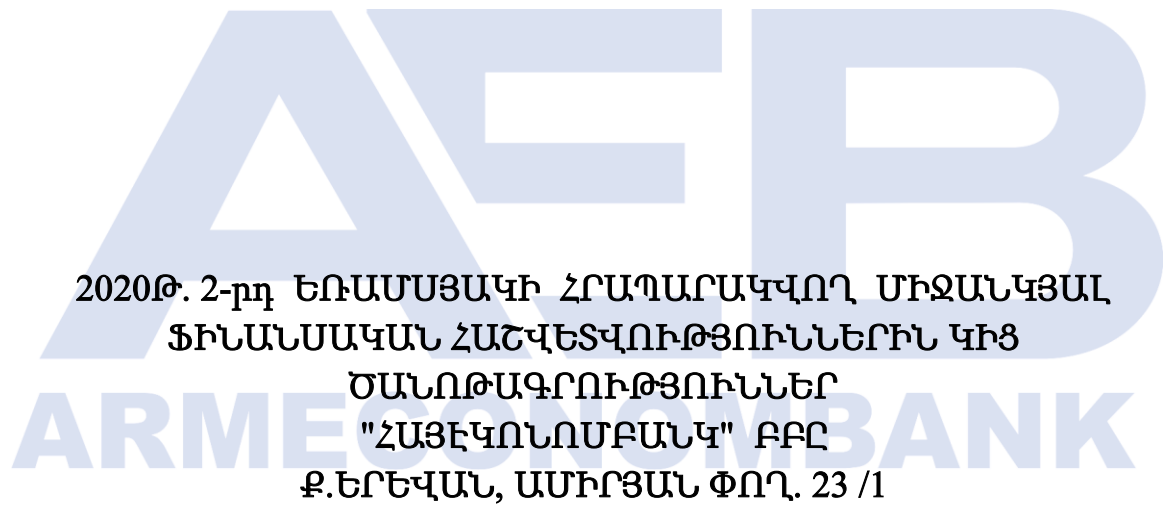

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007
թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն
որոշմամբ հաստատված հավելված 5

Ծանոթագրություն 1. "Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում"

Իրավական դաշտ.

"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1991 թվականին ԽՍՀՄ Բնակարկային հայկական Հանրապետական բանկի (1991-1993թթ. "Հայպետարբանկ" ՓԲԸ) հիման վրա և 1995թ. վերակազմավորվել է որպես բաց բաժնետիրական ընկերության՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N 1 արտոնագրային համարով:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 29 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում, 22 մասնաճյուղերը՝ ՀՀ տարբեր մարզերում և 1 մասնաճյուղ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք.Երևան, Ամիրյան 23/1:

Բանկի հիմնական գործունեությունը.

Հանդիսանալով ունիվերսալ ֆինանսավարկային կառույց՝ "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ իր հաճախորդներին առաջարկում է բանկային ծառայությունների ընդգրկում փաթեթ: Բանկի ակտիվային գործառնությունների գերակշռող մասը բաժին է ընկնում վարկային գործունեությանը: Բանկը վարկավորում է երկրի տնտեսության համարյա բոլոր ճյուղերը՝ պայմանավորված ներկայացվող ծրագրի ռիսկայնությամբ և հեռանկարով: Բանկն ակտիվ գործունեություն է ծավալել միջազգային վարկավորման ծրագրերով վարկավորման ուղղությամբ: Բանկը տրամադրում է ինչպես առևտրային, այնպես էլ սպառողական, հիփոթեքային վարկեր:

Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամի ազդեցությամբ:

Միջազգային տնտեսական ճգնաժամը հանգեցրեց ՀՀ համախառն ներքին արդյունքի, ինչպես նաև արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ:

Գորպորատիվ կառավարում

Բանկի կառավարման մարմիններն են՝ Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ որպես բանկի կառավարման բարձրագույն մարմին, Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը և Գործադիր տնօրենը:

Բանկի խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհրդի նախագահ

Ս. Սուքիասյան

Բանկի Խորհրդի անդամներ

Ռուբեն Հայրապետյան

Արամ Մելիքյան

Լուիզա Պետրոսյան

Վահագն Խաչատուրյան

Հրանտ Սուվարյան

Պեր Ֆիշեր

Բանկի տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Գործադիր տնօրեն Ա. Խաչատրյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ռ. Բադալյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Օ. Զիչյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Առաքելյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Մանրիկյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Փիլոսյան

Գլխավոր հաշվապահ՝ Մ. Պողոսյան

Ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման վարչության պետ՝ Հ. Ավետիսյան

Իրավաբանական վարչության պետ՝ Վ. Ջհանգիրյան

Բանկի սեփականության կառուցվածքը և բաժնետերերի/մասնակիցների քանակը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում

Բանկի կանոնադրական կապիտալը 30.06.2020թ. դրությամբ կազմում է 25,955,663 հազ. ՀՀ դրամ: Այն ներառում է 1,883,333 սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 10,400 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 424,600 արտոնյալ բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 15,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Նշանակալից մասնակիցներ

Սուբիասյան Սարիբեկ Ալբերտի	27.86%
Սուբիասյան Խաչատուր Ալբերտի	16.02%
Սուբիասյան Էդուարդ Ալբերտի	10.67%
Սուբիասյան Ռոբերտ Ալբերտի	17.07%

Բանկի ղեկավարների վարձատրության քաղաքականությունը

Բանկում ղեկավարների վարձատրության հատուկ քաղաքականություն չի կիրառվում: Ղեկավար անձանց վարձատրությունը կատարվում է խորհրդի կողմից հաստատված հաստիքացուցակի հիման վրա:

Բանկի արտաքին աուդիտին վճարները

Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձը հաստատվում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից՝ Բանկի խորհրդի ներկայացմամբ, իսկ արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրության չափը հաստատվում է Բանկի խորհրդի կողմից:

Ծանոթագրություն 2. "Հաշվապահական քաղաքականությունը"

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի՝ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտերի և վերջինի պատրաստման և ներկայացման սկզբունքների, ստանդարտների կիրառման ուղեցույցների և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդունված իրավական ակտերի: Ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացվում են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: Ֆինանսական հաշվետվությունների առումով հաշվետու տարի է համարվում հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածը:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները (բացառությամբ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության) պատրաստվում են հաշվեգրման սկզբունքին համապատասխան:

Եկամուտների և ծախսերի հիմնական տեսակների ճանաչումը

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես "տոկոսային եկամուտ" և "տոկոսային ծախս" օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Օվերդրաֆտների, օվերնայթների, վարկային գծերի, թղթակցային հաշիվների, բանկային հաշիվների, ցպահանջ ավանդների դիմաց տոկոսների հաշվեգրումն իրականացվում է գծային եղանակով, եթե Բանկը չի կարող կանխատեսել այդ ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը: Արժեգրկված վարկերի տոկոսների հաշվեգրումը չի դադարեցվում: Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեգրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել՝ կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Բանկի տույժերի և տուգանքների գծով ստացվելիք գումարները հաշվեգրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր: Հաշվեգրվող գումարի չափի հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը:

Բանկի կողմից տույժերի և տուգանքների գծով վճարվելիք գումարները ծախս են ճանաչվում յուրաքանչյուր օր՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը:

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Այլ եկամուտներն ու ծախսերը, մասնավորապես՝ վարձավճարները, գովազդային, շենքի պահպանման, տեխնիկական սպասարկման պարտավորությունները, ինչպես նաև փոխադրամիջոցների օգտագործած վառելիքի ծախսային պարտավորությունները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը կամ նախորդ ժամանակաշրջանի վճարումները: Ընդ որում, ոչ տոկոսային ծախսերի գծով, հաշվեգրումները ամսական մինչև 10,000 դրամ կազմելու դեպքում կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը, իսկ 10,000 դրամից ավելի դեպքում՝ օրական: Բանկը աշխատակիցների արձակուրդային վճարների գծով ծախսերի կուտակումը կատարում է յուրաքանչյուր օր:

Հիմնական միջոցների (այդ թվում՝ ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված), վարձակալված հիմնական միջոցներին ուղղված կապիտալ ներդրումների և ոչ նյութական ակտիվների գծով ամորտիզացիոն հատկացումներն սույն Քաղաքականությամբ սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը: Շահագործումից դուրս հիմնական միջոցների գծով ամորտիզացիոն հատկացումները Բանկի վարչության կողմից սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը:

Շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են հաշվեգրման սկզբունքի համաձայն՝ դրանց հայտարարման պահին:

Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են՝ կիրառելով ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ միջին փոխարժեքը: Արտարժույթային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես եկամուտ կամ ծախս: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքներով:

Արտարժույթի առքի և վաճառքի փոխարժեքները սահմանվում են հաշվի առնելով ՀՀ միջբանկային շուկայում ձևավորված փոխարժեքների մեծությունը, առաջարկի և պահանջարկի ծավալները ՀՀ տարածքում, այլ գործոններ (շուկայի ուսումնասիրության հիման վրա կատարված կանխատեսումներ, ֆորս-մաժորային պայմաններ և այլն): Արտարժույթի փոխարժեքները սահմանելիս նշված գործոններից բացի, հիմք են

ընդունվում նաև տվյալ պահին արտարժույթի միջազգային շուկայում ձևավորված այլ համակարգերում արտացոլված փոխարժեքները:

Հարկային հաշվառում

Շահութահարկի, ավելացված արժեքի հարկի, եկամտային հարկի, անշարժ գույքի հարկի և փոխադրամիջոցների գույքահարկի, պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային վճարումների գծով հաշվառումը տարվում է ՀՀ հարկային օրենսգրքին համապատասխան:

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ընթացիկ շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համաձայն՝ յուրաքանչյուր օրվա համար հաշվեգրվում է շահութահարկի պարտավորությունը հարկային շահույթի նկատմամբ (հաշվի առած "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն եկամուտներից չնվազեցվող ծախսերը) և յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրվա դրությամբ այն ճշգրտվում է:

Հետաձգված հարկերը, եթե առկա են այդպիսիք, առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարբերություններից: Ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան դա գումար է, որը հարկային նպատակներով վերագրվում է այդ ակտիվին կամ պարտավորությանը: Ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքով առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների գծով, եթե առկա են այդպիսիք, մասհանումները կատարվում են ամբողջությամբ: Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են այն չափով, որքանով որ հավանական է տվյալ ակտիվների իրացումը: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է յուրաքանչյուր եռամսյակի վերջին աշխատանքային օրը:

Շահութահարկի գծով հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ Բանկը՝

- ունի ճանաչված ընթացիկ հարկային ակտիվների և պարտավորությունների գումարների հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք.
- մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ.
- հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից յուրաքանչյուր ապագա ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Բանկի կանխիկ դրամական միջոցների փաստացի ներհոսքի (մուտքագրումը) և կամ արտահոսքի (ելքագրումը) ձևակերպումը կատարվում է արժույթների անվանական արժեքով, Բանկի կողմից ընդունված դրամարկղային գործառնությունները կանոնակարգող կարգով, ինչպես նաև այլ կարգերով և իրավական ակտերով նախատեսված և պատշաճորեն կազմված վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հիման վրա:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում է անուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ կենտրոնական բանկում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Ֆինանսական գործիքներ

ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտն ուժի մեջ է մտել 2018թ. հունվարի 1-ին և կիրառելի է այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Բանկը կիրառել է նոր ստանդարտը՝ ճանաչելով անցման կուտակային ազդեցությունը հաշվետու տարվա սկզբի չբաշխված շահույթում և առանց համեմատական տեղեկատվությունը վերահաշվարկելու: Ճանաչում.:

Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունն իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները կամ վաճառքները հաշվառվում են գործարքի ամսաթվի դրությամբ:

Դասակարգում և չափում.

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն բոլոր պարտքային ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն համապատասխանում բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող: Բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին համապատասխանող պարտքային ֆինանսական ակտիվների համար սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգումն որոշվում է բիզնես մոդելի հիման վրա, որի համաձայն այդ գործիքները կառավարվում են .

գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու նպատակով, չափվում են ամորտիզացված արժեքով,

գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու և վաճառքի նպատակով, չափվում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով,

այլ նպատակով պահվող գործիքները, ներառյալ առևտրային ֆինանսական ակտիվները, գնահատվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ բաժնային ֆինանսական ակտիվները պետք է դասակարգվեն որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ որոշում է կայացվել, առանց հետագայում վերանայելու

իրավունքի, դրանք դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող բաժնային գործիքներից ողջ իրացված և չիրացված շահույթն ու վնասը, բացառությամբ շահաբաժինների, ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, առանց շահույթում կամ վնասում հետագա վերադասակարգման:

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են, որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող դասակարգված ֆինանսական պարտավորությունների:

Այն ակտիվները, որոնք մինչև ստանդարտի ընդունվելը չափվել են իրական արժեքով, ստանդարտի կիրառումից հետո շարունակվել են չափվել իրական արժեքով:

Պարտքային արժեթղթերը, որոնք 31.12.2017թ. դրությամբ դասակարգված են եղել որպես վաճառքի համար մատչելի, ՖՀՄՍ 9-ով կդասակարգվեն իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող, քանի որ Բանկը ակնկալում է ոչ միայն այդ ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքագրելու համար, այլ նաև համեմատաբար հաճախակիորեն իրականացնել էական գումարով վաճառքներ:

01.01.2020թ-ից հետո Բանկի կողմից ձեռք բերվող արժեթղթերը կամ դրանց մի մասը Բանկի Վարչության որոշման հիման վրա կարող են դասակարգվել որպես ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ:

Քանի որ վարկերը բավարարել են բացառապես մայր գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, դրանք նոր ստանդարտի կիրառումից հետո կշարունակվեն չափվել ամորտիզացված արժեքով:

Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս.

Ֆինանսական ակտիվներից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, դրանց տոկոսագումարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,

իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է կապիտալում՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կամ որում Բանկը չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Բանկն ապաճանաչում է

ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են սվոպերը, ֆորվարդները, ֆյուչերսները, օպցիոնները: Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է ածանցյալ պայմանագրի կնքման օրը գործող իրական արժեքով: Հետագայում ածանցյալ գործիքները վերաչափվում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում, և որպես պարտավորություն՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում: Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրերը Բանկի կողմից օգտագործվում են իր առևտրային գործունեության և դրամական միջոցների ընթացիկ կառավարման շրջանակներում: Նշված պայմանագրերը հաշվառվում են որպես ֆինանսական գործառնություններ:

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի հաշվետվությունում, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հողվածներում:

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող կամ վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հողվածներում:

Հետգնման պայմանագրով ձեռքբերված արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ հողվածներում:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են համապատասխան հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում:

Վարձակալություն

Վարձակալության պայմանագրով որոշակի փոխհատուցման դիմաց վարձակալին է փոխանցվում ակտիվի օգտագործման իրավունքը համաձայնեցված ժամկետի ընթացքում:

Բանկի կողմից հաշվառումն իրականացվում է համաձայն ՖՀՄՍ 16-ի:

Բանկը վարձակալության ժամկետի սկզբում ճանաչում է օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվը և ապագա վարձավճարների գծով համապատասխան պարտավորությունը հաշվեկշռում (բացառություն են կազմում կարճաժամկետ վարձակալությունը և ցածրարժեք ակտիվների վարձակալությունը):

Օգտագործման իրավունքով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որն իր մեջ ներառում է՝

վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական արժեքը, արդեն կատարված վճարումները՝ նվազեցնելով ստացված զեղչերը, վարձակալի կողմից իրականացված գործարքի գծով սկզբնական ուղղակի ծախսումները, ակտիվի ապատեղակայման, տեղափոխման, վերականգնման աշխատանքների հետ կապված ծախսումները:

Օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվի սկզբնական արժեքի մեջ չեն ներառվում վարձակալված ակտիվի բարելավման գծով ծախսումները:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այդ ամսաթվի դրությամբ չվճարված ապագա վարձակալական վճարների ներկա արժեքով՝ կիրառելով վարձակալի կողմից լրացուցիչ փոխառու միջոցներ ներգրավելու միջին տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը հավասար է հետևյալ բաղադրիչների հանրագումարի ներկա արժեքին՝

ֆիքսված վճարումներ վարձակալության ժամկետում,

ինդեքսից կամ գործակցից կախված փոփոխական վճարումներ վարձակալության ժամկետում,

երաշխավորված մնացորդային արժեք կամ ձեռքբերման սպասվող գին, եթե կա նման օպցիա և դրա իրագործումը գրեթե հաստատ է,

վաղաժամկետ դադարեցման տույժ, եթե դա հաշվի է առնվել վարձակալության ժամկետը որոշելիս:

Սկզբնական ճանաչումից հետո օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվը պետք է չափվի սկզբնական արժեքով՝

նվազեցնելով կուտակված մաշվածությունը, որը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի վարձակալության ժամկետի ընթացքում,

ճշգրտելով պայմանագրային պարտավորությունների վերանայումից առաջացած տարբերությունների չափով:

Վարձակալության մեկնարկից հետո վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է՝ ավելացնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսի արտացոլման համար,

նվազեցնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վճարված վարձակալական վճարների արտացոլման համար,

վերագնահատելով հաշվեկշռային արժեքը՝ պայմանագրային պայմանների փոփոխության արտացոլման համար:

Ստանդարտի ընդունումը հանգեցրել է Բանկի կողմից նախկին բոլոր գործառնական վարձակալությունների հետ կապված (բացառությամբ որպես ցածրարժեք դասակարգված կամ 12 ամսից պակաս մնացորդային վարձակալության ժամկետ ունեցող) օգտագործման իրավունքով ակտիվների և դրա հետ կապված վարձակալության գծով պարտավորությունների ճանաչմանը:

Նոր ստանդարտը կիրառվել է՝ օգտագործելով առաջընթաց մոտեցումը: Բանկը որոշել է օգտագործման իրավունքով ակտիվի արժեքի մեջ չներառել նախնական ուղղակի ծախսումները այն գործառնական վարձակալության պայմանագրերի համար, որոնք գործել են ՖՀՄՄ 16-ի սկզբնական կիրառման ամսաթվին (2019 թվականի հունվարի 1-ին): Այս ամսաթվի դրությամբ օգտագործման իրավունքով ակտիվները Բանկը չափում է մնացորդային վարձակալական վճարների ներկա արժեքով, որը զեղչված է՝ օգտագործելով սկզբնական կիրառման ամսաթվի դրությամբ լրացուցիչ փոխառու միջոցների ներգրավման տոկոսադրույքը՝ բացառելով ցանկացած կանխավճարային կամ հաշվեգրված վարձակալության վճարները, որոնք գոյություն ունեն անցման ամսաթվին:

Ֆինանսական ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ

Բանկը ակտիվների դասակարգումը և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացնում է ՀՀ օրենսդրության պահանջների համաձայն և Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ վարկերի և դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման" կանոնակարգով:

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ կատարվում են պահուստների ճշգրտումներ համաձայն ՖՀՄՄ-ների:

ՖՀՄՄ 9-ի համաձայն՝

Վարկային պորտֆելի պահուստի ձևավորումը ենթադրում է վարկային ռիսկի գնահատում՝ վարկային պորտֆելի ենթապորտֆելների ժամանակային շարքերի վարքագծի և դրանց վրա ազդող մակրոտնտեսական գործոնների հիման վրա: Գնահատականների տրման համար կիրառվում է "staging" (վարկերի դասակարգումը ըստ ժամկետանց օրերի):

Յուրաքանչյուր ենթապորտֆելի պահուստի չափը որոշվում է հետևյալ բանաձևի միջոցով՝

$$\text{ՊԱՀՈՒՄ} = \text{ՄՆԱՅՈՐԴ} * \text{EAD} * \text{PD} * \text{LGD}$$

որտեղ՝

ՄՆԱՅՈՐԴ - տվյալ վարկային ենթապորտֆելի մնացորդային գումարը,

EAD – (exposure-at-default) գործակից, որի միջոցով ճշգրտվում է ենթապորտֆելի մնացորդային արժեքը,

PD – (probability of default) հավանականություն, թե տվյալ ենթապորտֆելի որ մասն է հակված դեֆոլտի, որտեղ դեֆոլտը համարժեք է 90+ օր ժամկետանց օրերին,

LGD – (loss-given-default) վնասի բերված արժեք՝ ըստ էֆֆեկտիվ տոկոսադրույքի, երբ վարկը դառնում է դեֆոլտ:

Հաշվարկվում են EAD30 և EAD90 գործակիցներ համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար՝ ըստ առանձնացված ենթապորտֆելների:

Վարկերի պահուստի գնահատականի հաշվարկման համար առանձնացվում են PD12Month և PDLifetime համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար:

Պետական պարտատոմսերի պորտֆելի պահուստի ձևավորումը կատարվում է հաշվի առնելով Moody's վարկանշային գործակալության կողմից Հայաստանին տրված PD և LGD գործակիցները:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական

բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների սկզբնական արժեքը որոշվում է համաձայն ՖՀՄՍ 38-ի "Ոչ նյութական ակտիվ" ակտիվի մշակման փուլում, եթե հնարավոր է ցուցադրել ներստեղծված ակտիվի համապատասխանությունը ֆՀՄՍ-ով առաջադրված պայմաններին: Ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի սկզբնական արժեքը որոշվում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին համապատասխան:

Ոչ նյութական ակտիվի միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ համակարգչային ծրագրեր, լիցենզիաներ և վստահագրեր, հեղինակային իրավունքներ և այլն) իրականացվում է Գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման նշանակությունից և նպատակից:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է ՖՀՄՍ-ով սահմանված ծախսերը: Ընդ որում, սկզբնական արժեքում կարող են ներառվել միայն այն ծախսումները, որոնք կատարվել են այն հաշվետու եռամսյակում, որի ընթացքում ճանաչվում է տվյալ ակտիվը:

Ոչ նյութական ակտիվի վրա կատարված հետագա ծախսումները, որոնք համաձայն ՖՀՄՍ-ի պահանջների կարող են ավելացվել ոչ նյութական ակտիվի արժեքին, հաշվառվում են որպես կապիտալ ներդրումներ և ավելացվում են տվյալ ակտիվի արժեքին Բանկի Վարչության որոշմամբ:

Ոչ նյութական ակտիվների յուրաքանչյուր միավորի մաշվածության ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով ֆՀՄՍ-ով սահմանված չափանիշներից: Մասնավորապես, ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի մաշվածության ժամկետը որոշելու համար հաշվի է առնվում շուկայում տվյալ պահին առկա նմանատիպ նպատակային նշանակություն ունեցող ծրագրերի օգտակար ծառայության ժամկետի մասին տեղեկատվությունը, Բանկում նախկինում գործող նմանատիպ ծրագրերի փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետը, ֆՀՄՍ-ով նախատեսված այլ չափանիշներ:

Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության ժամանակաշրջանը և մաշվածության հաշվարկման մեթոդը սահմանվում է ֆՀՄՍ-ի համաձայն, կնքված պայմանագրի գործողության ժամկետում, իսկ այդ ժամկետի բացակայության կամ դրա որոշման անհնարինության դեպքում այն ընդունվում է 10 տարի: Մաշվածության հաշվարկման մեթոդի փոփոխությունն իրականացվում է Բանկի Խորհրդի կողմից սույն Քաղաքականության մեջ համապատասխան փոփոխություն կատարելու միջոցով:

Ոչ նյութական ակտիվների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա:

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների վերաբերյալ ֆՀՄՍ-ով պահանջվող տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է առանձին:

Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածությունը հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Արտարժույթով ձեռք բերված հիմնական միջոցները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, հարկերը, ներառյալ ԱԱՀ-ի գումարները, ներկրման տուրքերը, պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին ետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից:

Ձեռք բերված հիմնական միջոցների միավորի հաշվառման նպատակով՝ արժեքի չափումը, ճանաչումը, հետագա ծախսումները, վերագնահատումները և դուրսգրումները կատարվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, ինչպես նաև Բանկի ներքին ակտերով:

Հիմնական միջոցների միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդերի և ներդրումային ֆոնդերի կառավարիչների հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ գույք և գրասենյակային սարքավորումներ, կապի և հաղորդակցման միջոցներ, հաշվողական, համակարգչային և ավտոմատ կառավարման այլ տեխնիկա, փոխադրամիջոցներ և այլն) իրականացվում է գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման ժամկետից, նշանակությունից և նպատակից:

Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ՝ հաշվի առնելով արժեզրկումից կուտակված կորուստը: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: 2018թ. հունվարի 1-ից Բանկը սահմանում է հետևյալ օգտակար ծառայության ժամկետները՝

Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տարեկան տոկոսադրույթ ը (%)
--	-------------------------------------

Շենքեր, շինություններ	50	2
Համակարգիչներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ՝ կապի միջոցներ, UPS մարտկոցներ, բանկոմատներ, գույք-գրասենյակային սարքավորումներ և այլն	8	12.5
Այլ համակարգչային տեխնիկա՝ տպող բազմաֆունկցիոնալ սարքեր (պրինտեր, սկաներ, պատճենահանող սարքեր), POS տերմինալներ, մոդեմներ Ցանցային սարքեր	3	33.3
Մինչև 50,000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	5	20

մինչև տվյալ տարվա ավարտը

Մինչև 2013թ-ի հունվարի 1-ը շահագործման մեջ եղած հիմնական միջոցների մաշվածությունը, կապված օգտակար ծառայությունների ժամկետների վերանայման հետ, հաշվարկվում է հետևյալ կերպ. հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը (սկզբնական արժեքից հանած կուտակված մաշվածությունը) բաշխվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդով՝ նոր սահմանված օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետում: Վերջինս իրենից ներկայացնում է 2013թ-ի հունվարի 1-ից սահմանվող օգտակար ծառայության ժամկետի և շահագործման անցնելու ամսաթվից մինչև 2013թ. հունվարի 1-ը ընկած ժամանակահատվածի տարբերություն:

01.01.2013թ.-ից հետո ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց սկզբնական արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց սկզբնական արժեքի 1%-ի չափով:

Մինչև 01.01.2013թ. ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 1%-ի չափով :

Հիմնական միջոցների մաշվածությունը հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Հիմնական միջոցների տվյալ խմբի ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հողի համար մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Հիմնական միջոցների ընթացիկ վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին:

Այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են հիմնական միջոցի միավորի շահագործման արդյունավետությունը սկզբնապես գնահատված նորմատիվային ցուցանիշների համեմատ, ճանաչվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ավելացվում են ակտիվի սկզբնական արժեքին: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում, եթե դրանք չեն գերազանցում տվյալ տարվա (հիմնական միջոցի տվյալ միավորի արժեքին նշված ծախսումները ավելացնելու տարվա) հունվարի 1-ի դրությամբ հիմնական միջոցի մնացորդային արժեքը, հակառակ դեպքում ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի դուրսգրումից կամ իրացումից առաջացած արդյունքը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:

Բանկի հիմնական միջոցների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման (ֆինանսական տարվա ընթացքում 25%) դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա: Վերագնահատումն իրականացվում է համապատասխան լիցենզիա ունեցող անկախ կազմակերպության կողմից: Վերագնահատման արդյունքները Բանկի հաշվապահական հաշվեկշռում և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են ՖՀՄՄ-ով սահմանված կարգով: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճը հաշվեգրվում է չբաշխված շահույթին Բանկի կողմից ակտիվն օգտագործելու ընթացքում՝ մաշվածության հաշվարկմանը զուգընթաց: Ընդ որում, հաշվեգրվող գումարի մեծությունը որոշվում է ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության միջև եղած տարբերությամբ: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճի հաշվեգրումը չբաշխված շահույթին ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի արտացոլվում:

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում: Վարձակալված շենքերի վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով 20 տարվա ընթացքում:

Բանկի հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների գծով ձևավորված ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Պաշարներ

Բանկի պաշարները ընդգրկում են՝

- արագամաշ առարկաները,

- ապրանքները, ներառյալ գրավի բռնագանձման արդյունքում Բանկի սեփականությանն անցած ապրանքները,
- նյութերը և օժանդակ միջոցները, որոնք պետք է օգտագործվեն Բանկի գործունեության ընթացքում:

Արագամաշ առարկաներին են վերաբերում այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին:

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքի որոշման ժամանակ Բանկը ընդունում և կիրառում է "Առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք" ԱՄԱԵ (ՖԻՏՈ) բանաձևը: ԱՄԱԵ (ՖԻՏՈ) բանաձևը ենթադրում է, որ պաշարների միավորները, որոնք գնվել են առաջինը, ելքագրվում են առաջինը և, հետևաբար միավորները, որոնք մնում են պաշարներում հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, վերջին գնվածներն են: Արագամաշ առարկաների արժեքը ծախսագրվում է շահագործման հանձնելու պահին:

Հաշվարկներ բանկի և մասնաձյուղերի միջև

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաձյուղերի փոխադարձ հաշիվները համադրվում են յուրաքանչյուր օր՝ ծրագրային եղանակով ստացվող հաշվետվության միջոցով: Համադրման արդյունքում հայտնաբերված սխալներն ուղղվում են տվյալ օրվա ընթացքում:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ կազմելիս Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաձյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները պարտադիր զրոյացվում են:

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և մասնաձյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները ենթակա են փակման շաբաթական կտրվածքով:

Բաժնետիրական կապիտալ և հետ գնված բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը ներառված են սեփական (ընդհանուր) կապիտալում: Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժինները արտացոլվում են սեփական կապիտալում այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են: Ընթացիկ տարվան վերաբերվող շահաբաժինները, որոնց վճարումը հայտարարվել է հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բացահայտվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցող իրադարձությունների ծանոթագրությունում: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթը հարաբերելով տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին:

Որոշակի դեպքերում և համաձայն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգի Բանկը կարող է հետ գնել իր բաժնետոմսերը: Այս դեպքում վճարված փոխհատուցումը նվազեցվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալից և ներկայացվում է որպես հետգնված բաժնետոմսեր մինչև վերջինների իրացումը: Նշված բաժնետոմսերը հետագայում

վաճառվելու դեպքում ստացված ցանկացած փոխհատուցումը ներառվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալում:

Ներդրողների կողմից սովորական բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գնի և անվանական արժեքի միջև եղած դրական տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով էմիսիոն եկամուտ:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են Կառավարության և Կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Պայմանագրեր, պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում: Սակայն պայմանական պարտավորությունները չեն բացահայտվում, երբ դրանց մարման նպատակով տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հնարավորությունը շատ փոքր է:

Պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը հավանական է դառնում:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

Բանկը օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում պատրաստում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ ՖՀՄՄ-ի և ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի կողմից Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ ներկայացվող համախմբված հաշվետվությունների կազմման կարգ"-ի համաձայն:

Սեզմենտային հաշվետվություններ

Բանկն օգտագործում է բիզնես-սեզմենտների (ըստ ֆիզիկական անձանց, կազմակերպություններին և մատուցվող բանկային ներդրումային ծառայությունների) տեղեկատվությունը որպես առաջնային ներկայացման ձև: Աշխարհագրական սեզմենտները հանդիսանում են երկրորդային ներկայացման ձև:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրանց դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը՝ գտված գործարքի հետ կապված ծախսումներով: Հետագայում թողարկված պարտքային արժեթղթերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով և ցանկացած տարբերություն, որը առաջանում է ստացված գուտ փոխհատուցման և մարվող գումարների միջև, արտացոլվում է եկամուտների և ծախսերի հաշվետվությունում տվյալ արժեթղթերի շրջանառության ժամանակահատվածում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Համադրելի տեղեկատվություն

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվում են՝ ընթացիկ տարվա հետ համադրելիության ապահովման նպատակով:

Հաշվապահական հաշվառման ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ֆինանսական տարվա վերջին աշխատանքային օրվա վիճակով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, եթե անհրաժեշտություն է առաջանում կատարելու համապատասխան ճշգրտումներ՝ նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ, կատարվում են հետևյալ դեպքերում՝ Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, էական սխալներ, որոնք հայտաբերվել են աուդիտորական կազմակերպության կողմից և հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, եթե էական սխալի գումարը կախված է տվյալ գործարքի կամ հոդվածի չափից և բնույթից, և հաշվեկշռում արտացոլված ցուցանիշները էական չեն փոփոխվելու, և եթե այդ տեղեկատվության չբացահայտելը չի ազդելու օգտագործողների կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների տվյալների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա, ապա նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ փոփոխություններ չեն կատարվում:

Եթե Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները սահմանված կարգով հրապարակելուց հետո առաջանում կամ հայտնաբերվում են էական սխալներ, ապա նման դեպքերում ճշգրտումներ չեն կատարվում և համարվում է, որ նման տեղեկատվության վերաներկայացումն անիրագործելի է:

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական վիճակի մասին
30 Հունիս 2020 թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք. Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ. դրամ

	Անվանում	Ծա- նո- թագ- րու-	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ
1				
1.1	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	36,876,503	44,050,205
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ		11,433	51,728
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	10,531,547	14,189,783
1.4	Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	14.1	7,338,373	6,222,111
1.5	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	15	3,758	7,522
1.5.1	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ		482,166	479,397
1.6	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	183,149,536	176,106,613
1.7	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	7,242,045	4,846,699
1.7.1	Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17.1	28,481,409	20,180,825
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		2,258,486	590,116
1.10	Հիմնական միջոցներ	20	11,048,920	10,902,317
1.10.1	Ոչ նյութական ակտիվներ	20	625,970	525,828
1.10.1	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	20.1	1,263,382	1,359,929
1.12	Այլ ակտիվներ	21	1,055,666	1,169,453
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		290,369,194	280,682,526
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություն բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	36,856,079	45,909,492
2.2	Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և փոխառություններ	22.1	47,596,793	36,707,938
2.3	ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավորությունից ստացված վարկեր	22.2	11,078,926	9,306,047
2.4	Հետգնման պայմանագրեր	22.3	27,404,623	25,623,028
2.5	Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ	23	113,741,167	113,366,878
2.6	Ստորադաս փոխառություն	23.1	726,072	719,787
2.7	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		684,927	390,244
2.8	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	4,471,812	4,452,356
2.9	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	25	5,079	9,313
2.10	Վճարվելիք գումարներ	26	806,613	433,668
2.11	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	1,073,824	922,445
2.12	Պահուստներ	30	38,190	100,560
2.13	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	40	1,333,178	1,422,777
2.14	Այլ պարտավորություններ	27	1,573,072	1,860,284
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		247,390,355	241,224,817
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	25,955,663	25,635,343
3.2	Էմիսիոն եկամուտ		180,180	
3.3	Պահուստներ			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		3,275,000	3,105,000
3.3.2	Վերագնահատման պահուստներ		5,582,811	5,241,704
3.4	Զբաղիված շահույթ (վնաս)		7,985,185	5,475,662
	Ընդամենը՝ կապիտալ		42,978,839	39,457,709
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		290,369,194	280,682,526

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական արդյունքների մասին
30 Հունիս 2020թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Ք.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	6,287,119	12,697,354	5,107,490	9,876,575
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(3,167,041)	(6,159,914)	(2,623,484)	(5,132,029)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		3,120,078	6,537,440	2,484,006	4,744,547
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	528,764	1,093,013	599,163	1,128,094
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(163,056)	(342,538)	(154,171)	(275,612)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		365,708	750,475	444,992	852,482
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	1,238,437	1,782,914	537,802	1,005,340
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	65,211	149,640	57,239	113,405
Գործառնական եկամուտներ		4,789,434	9,220,469	3,524,039	6,715,773
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	189,160	145,372	100,361	(93,451)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(1,926,765)	(3,637,742)	(1,810,320)	(3,548,268)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(669,744)	(1,373,232)	(648,266)	(1,225,469)
Գործառնական շահույթ		2,382,085	4,354,867	1,165,814	1,848,585
Շահույթը/ (վնասը) մինչև հարկումը		2,382,085	4,354,867	1,165,814	1,848,585
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(639,289)	(902,798)	(285,924)	(421,747)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		1,742,796	3,452,069	879,890	1,426,838

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Միջանկյալ հաշվետվություն
 Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
 30 Հունիս 2020թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, ք. Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ		591,916	441,301	23,631	(305,479)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում հարկումից հետո		12,017	20,245	764	40,578
Ոչ ընթացիկ ակտիվների գծով օգուտներ հարկումից հետո		(83,644)	7,725		394,415
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումների գծով շահութահարկ		(150,185)	(79,434)	(4,726)	61,096
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		370,104	389,836	19,669	190,610
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		2,112,900	3,841,906	899,559	1,617,448

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2020 թ. հունիսի 15

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջան		Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական	Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	Զբաղյալ շահույթ/վնաս	Ընդամենը	Ընդամենը կապիտալ
	Կանոնադրական կապիտալ	Զուտ գումարը							
Հոդվածներ	1	3	4	5	7	9	10	12	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)									
Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2019թ. (ստուգված)	22,266,343	22,266,343	-	3,000,000	1,501,220	3,055,334	3,190,420	33,013,317	33,013,317
ՖՀՄՍ-ի փոփոխության արդյունքում առաջացած պահուստների գումար	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Վերահաշվարկված մնացորդը	22,266,343	22,266,343	-	3,000,000	1,501,220	3,055,334	3,190,420	33,013,317	33,013,317
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	3,369,000	3,369,000	-	-	-	-	-	3,369,000	3,369,000
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	3,369,000	3,369,000	-	-	-	-	-	3,369,000	3,369,000
Համադրական եկամուտ	-	-	-	-	(203,803)	394,415	1,426,836	1,617,448	1,617,448
Շահութաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	(610,206)	(610,206)	(610,206)
Մասհանումներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	105,000	-	-	(105,000)	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	(76,360)	76,360	-	-
Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.06.2019թ. (չստուգված)	25,635,343	25,635,343	-	3,105,000	1,297,417	3,373,389	3,978,410	37,389,559	37,389,559

Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)									
Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01/01/2020 (ստուգված)	25,635,343	25,635,343	-	3,105,000	1,832,155	3,409,549	5,475,662	39,457,709	39,457,709
Վերահաշվարկված մնացորդը	25,635,343	25,635,343	-	3,105,000	1,832,155	3,409,549	5,475,662	39,457,709	39,457,709
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	320,320	320,320	180,180	-	-	-	-	500,500	500,500
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	320,320	320,320	180,180	-	-	-	-	500,500	500,500
Համադրական եկամուտ	-	-	-	-	382,112	7,725	3,452,069	3,841,906	3,841,906
Շահութաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	(821,276)	(821,276)	(821,276)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	170,000	-	(48,729)	(121,271)	-	-
Մասհանումներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	170,000	-	-	(170,000)	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	(48,729)	48,729	-	-
Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2020 (չստուգված)	25,955,663	25,955,663	180,180	3,275,000	2,214,267	3,368,545	7,985,184	42,978,839	42,978,839

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
 Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
 30 Հունիս 2020թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ.դրամ

Անվանում	Մանրագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Տարվա շահույթ		3,452,069	1,426,838
<i>Ճշգրտումներ</i>			
Շահութահարկի գծով ծախս		902,798	421,747
Տոկոսակիր ակտիվների արժեզրկումից վնաս		(145,372)	93,451
Մաշվածություն և ամորտիզացիա		743,046	398,044
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ/(վնաս)		(1,043)	(11,888)
Արտարժույթի փոխարկումից գուտ օգուտ		51,379	35,830
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներից գուտ օգուտ		(1,521,452)	(317,533)
Այլ եկամուտ		9,719	(16,933)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական ներհոսք նախքան գործառնական ակտիվներում կամ պարտավորություններում փոփոխությունները		3,491,144	2,029,556
Գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխություններ			
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպություններից		3,606,465	866,499
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր		(1,118,840)	(1,632,196)
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(8,143,619)	(13,375,919)
Այլ ակտիվներ		183,863	487,033
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		(9,046,512)	(2,318,545)
Հետգնման պայմանագրեր		1,782,660	1,751,638
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		479,398	3,975,539
Այլ պարտավորություններ		(303,109)	26,813
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցներ հաստատ հատկում		(9,068,550.34)	(10,128,858)
Վճարված շահութահարկ		(528,421)	(622,190)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված գուտ դրամական միջոցներ		(9,596,971)	(10,751,048)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Շահույթ/վնասով վերաափսոսյալ իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար		(9,174,478)	(805,502)
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների նվազում			(470,537)
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(554,871)	(558,298)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		1,212	66,197
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(139,882)	(49,709)
Ներդրումային գործունեությունում (օգտագործված) / (գործունեությունից ստացված) գուտ դրամական միջոցներ		(9,868,019)	(1,817,848)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
ՀՀ Կենտրոնական բանկից և ՀՀ կառավարությունից վարկերի ստացում		1,772,879	235,408
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերից		11,122,115	7,434,117
Ստորադրս փոխառությունից (մաքումներ)/ մուտքեր			(3,367,904)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)			2,198,017
Արտոնյալ բաժնետոմսերի թողարկում			3,369,000
Պարտավորություններ վարձակալության գծով		(352,509)	
Բաժնետոմսերի թողարկում		500,500	
Վճարված շահարժիներ		(454,678)	(225,205)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված գուտ դրամական միջոցներ		12,588,307	9,643,433
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը արտարժույթով պահվող դրամական միջոցների մնացորդների վրա		(297,018)	(210,918)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ		(7,173,702)	(3,136,381)
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեսկզբի դրությամբ	13_2	44,050,205	38,194,407
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեվերջի դրությամբ	13_2	36,876,503	35,058,026

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ.Պողոսյան

Մանրագրություն 3. "Ձուտ տոկոսային և նմանադիպ եկամուտներ"

Տվյալներ	Հազ. դրամ			
	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020	01/04/2019-30/06/2019	01/01/2019-30/06/2019
Տոկոսային և նմանադիպ եկամուտներ				
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տնտեսական ակտիվների և վարկերի	158,070	353,889	171,153	297,347
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին սուսում վարկերի և սուսումներին	5,343,461	10,857,208	4,294,343	8,356,915
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	666,319	1,252,532	543,575	1,038,632
Տոկոսային եկամուտ "Ինտ" սպանսառնեռից	102,228	207,390	89,157	165,701
Այլ տոկոսային եկամուտ	21,733	28,335	9,262	17,980
Ընդամենը	6,291,811	12,697,354	5,107,490	9,876,575
Տնօրենի և նմանադիպ ծախսեր				
Տնօրենի և ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	1,534,615	2,991,694	1,188,654	2,269,111
Տնօրենի և ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	1,199,479	2,412,902	1,076,746	2,107,388
Տնօրենի և ծախսեր "Ինտ" սպանսառնեռի դիմաց	294,091	527,013	324,521	576,022
Տնօրենի և ծախսեր ստուգաառնեռի դիմաց	10,866	21,679	-	84,558
Տնօրենի և ծախսեր կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթերի դիմաց	71,156	142,363	53,563	90,841
Տնօրենի և ծախսեր կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթերի դիմաց	61,504	64,241	-	-
Տնօրենի և ծախսեր մարմնավորման և սպանսառնեռի դիմաց	22	22	-	4,109
Այլ տոկոսային ծախսեր	3,171,739	6,159,914	2,623,494	5,132,029
Ընդամենը	3,171,739	6,159,914	2,623,494	5,132,029
Ձուտ տոկոսային և նմանադիպ եկամուտ	3,120,078	6,537,440	2,484,006	4,744,546

Մանրագրություն 4. "Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր"

Տվյալներ	Հազ. դրամ			
	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020	01/04/2019-30/06/2019	01/01/2019-30/06/2019
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ				
Ֆունդամենտալ գործառնություններին	53,636	96,870	45,249	103,106
Հարկատուների ծախսություններին	373,750	777,057	435,611	823,891
Երաշխիքներից, հոմարազերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից	32,992	61,472	24,217	44,267
Կապիտալի և արժեթղթերի կառավարման գործառնություններին	22	22	-	-
Վճարողների և սպանսառնեռի գործառնություններին	2,126	2,463	945	1,020
Վճարողների և սպանսառնեռի գործառնություններին	33,829	68,849	35,141	62,479
Այլ կոմիսիոն վճարներ	32,431	86,302	58,000	93,331
Ընդամենը	528,784	1,093,013	599,163	1,128,084
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր				
Գործառնություն և այլ հարկման դիմաց կոմիսիոն վճարներ	2,540	4,552	1,223	2,530
Վճարողների և սպանսառնեռի գործառնություններին	88,309	186,748	67,440	127,674
Երաշխիքների, հոմարազերով, ակրեդիտիվներով գործառնությունների, կապիտալի և արժեթղթերի կառավարման գործառնություններին	14,656	28,921	6,671	13,364
Վճարողների և սպանսառնեռի գործառնություններին	23,366	39,138	12,945	20,430
Այլ կոմիսիոն վճարներ	34,185	83,179	65,892	111,614
Ընդամենը	163,066	342,538	154,171	275,612
Մտացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	365,708	750,475	444,992	852,482

Մանրագրություն 5. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

Տվյալներ	Հազ. դրամ			
	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020	01/04/2019-30/06/2019	01/01/2019-30/06/2019
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ				
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներին հասնող զուտ և մեծաթիվ զուտ եկամուտ, առ թվում՝	24,276	79,401	128,647	222,816
բանկերում				
սպանսառնեռի և սպանսառնեռի				
-անանցակետային	24,276	79,401	128,647	222,816
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներին հասնող արժեքի մեծաթիվ զուտ եկամուտ	18,693	(15,070)	(274,104)	7,839
Ընդամենը	42,969	64,331	(145,457)	230,655
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող եկառույններին				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող եկառույնների առ ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այլ թվում՝	946,823	1,136,543	233,937	379,317
արտադրանքի արժեքներին	946,823	1,136,543	233,937	379,317
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող եկառույններին	(45,803)	(55,408)	(52,055)	(61,784)
Ընդամենը	901,020	1,081,135	181,882	317,533
Ատուտաժողովի և արժեթղթերի գործառնություններին				
Ատուտաժողովի առ ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	341,459	679,696	255,748	481,617
Ատուտաժողովի վերականգնումից ստացված զուտ եկամուտ	(49,210)	(51,378)	238,591	(35,827)
Թանկարժեք մետաղների բանկային և ստանդարտացված նույնպիսիների և հուշարժանների առ ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	1,759	3,779	1,129	2,268
Թանկարժեք մետաղների բանկային և ստանդարտացված նույնպիսիների և հուշարժանների վերականգնումից ստացված զուտ եկամուտ	440	5,351	5,909	9,094
Ընդամենը	294,448	637,448	501,377	467,152
Ձուտ եկամուտ ատուտաժողովի և արժեթղթերի գործառնություններին	1,238,437	1,782,914	637,802	1,005,340

Օտնոթագրություն 6. "Այլ գործառնական կամուս"

Այլ գործառնական կամուս	Հազ. դրամ			
	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020	01/04/2019-30/06/2019	01/01/2019-30/06/2019
կամուսներ ստացված առանձին և սուսանքներով	51,336	111,823	37,451	78,181
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված գուտ կամուսներ	434	1,043	6,961	11,888
Այլ կամուսներ*	13,441	36,774	12,827	23,336
Ընդամենը	65,211	149,640	57,239	113,405

Այլ կամուսներ* սողում արտացոլված են թաղվածքների, չեկային և ավանդային գրքայինների, տեղեկանքների տրամադրումից և այնպիսի տարաբնույթ ծառայություններից գանձվող գումարները, որոնց համար հատուկ կամուսային հաշիվներ նախատեսված չեն:

Օտնոթագրություն 7. "Անտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ"

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ(Օտնոթագրություն 13)	Հազ. դրամ			
	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020	01/04/2019-30/06/2019	01/01/2019-30/06/2019
Ակբրանական մնացորդ	3,069	28,031	13,414	7,729
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(853)	(25,815)	(111)	5,574
Նախկինում հետաքվելիչից դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	2,218	2,216	13,303	13,303
Բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների կատարված պահանջների գնով (Օտնոթագրություն 14)	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020	01/04/2019-30/06/2019	01/01/2019-30/06/2019
Ակբրանական մնացորդ	78,095	48,815	13,414	157,780
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(7,782)	21,498	141,744	(2,622)
Նախկինում հետաքվելիչից դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	70,313	70,313	155,158	155,158
Հաճախորդների արված վարկերի, փոխառությունների գնով (Օտնոթագրություն 16)	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020	01/04/2019-30/06/2019	01/01/2019-30/06/2019
Ակբրանական մնացորդ	2,245,002	2,086,927	2,031,019	1,508,428
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(199,466)	(177,115)	(496,906)	36,701
Նախկինում հետաքվելիչից դուրս գրված գումարների վերադարձ	34,462	71,096	52,082	107,517
Պահուստի օգտագործում	(372,398)	(273,308)	(77,972)	(144,423)
Վերջնական մնացորդ	1,707,600	1,707,600	1,508,223	1,508,223
Իրական արժեքով՝ այլ կառավարվող ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ(Օտնոթագրություն 17)	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020	01/04/2019-30/06/2019	01/01/2019-30/06/2019
Ակբրանական մնացորդ	61,342	53,599	42,257	227,486
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	15,638	23,381	235,986	50,757
Նախկինում հետաքվելիչից դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	76,980	76,980	278,243	278,243
Այլ ակտիվների գնով (Օտնոթագրություն 21)	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020	01/04/2019-30/06/2019	01/01/2019-30/06/2019
Ակբրանական մնացորդ	11,122	12,860	13,217	9,468
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	2,170	292	1,629	5,378
Նախկինում հետաքվելիչից դուրս գրված գումարների վերադարձ	480	480	1,427	1,427
Պահուստի օգտագործում	(651)	(651)	(78)	(78)
Վերջնական մնացորդ	13,121	12,881	16,195	16,195
Ամբողջացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գնով	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020	01/04/2019-30/06/2019	01/01/2019-30/06/2019
Ակբրանական մնացորդ	2,189	2,195		
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ		3		
Նախկինում հետաքվելիչից դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	2,189	2,198	-	-
Վարկային ռիսկ պարունակող հետաքվելիչային հաղվածների գնով(Օտնոթագրություն 30)	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020	01/04/2019-30/06/2019	01/01/2019-30/06/2019
Ակբրանական մնացորդ	37,057	25,806	42,257	61,891
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	1,133	12,384	17,297	(2,337)
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	38,190	38,190	59,554	59,554
Ընդամենը գուտ մասհանումներ պահուստներին	(189,160)	(145,372)	(100,361)	83,451

Մանրագրություն 8. "Շեղանուր վարչական ծախսեր"

Շեղանուր վարչական ծախսեր	Հազ. դրամ			
	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020	01/04/2019-30/06/2019	01/01/2019-30/06/2019
Մսխսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	1,422,530	2,619,945	1,147,615	2,220,481
Վերականգնումն և ուսուցման գծով ծախսեր	2,790	3,705	75	623
Գործուղման ծախսեր	1,014	8,982	11,858	18,125
Վարձակալության գծով ծախսեր	2,362	5,706	160,989	321,065
Ապահովագրության ծախսեր	34,685	71,080	35,879	68,130
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	62,819	116,781	52,101	151,501
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	196,293	377,933	167,382	337,490
Առդիտային և խորհրդատվական ծախսեր	600	13,000	12,275	22,700
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	27,730	53,224	27,265	53,947
Տրանսպորտային ծախսեր	27,047	60,921	37,899	71,750
Մսխսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), սուրբերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	65,034	126,267	97,142	171,173
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	40,589	68,106	39,769	66,099
Այլ վարչական ծախսեր	43,272	112,092	20,071	45,184
Շեղանուր	1,926,765	3,637,742	1,810,320	3,548,268

Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ

	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020	01/04/2019-30/06/2019	01/01/2019-30/06/2019
Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ	844	842	823	817
Մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ (հազ. դրամ)	432	433	417	413

Մանրագրություն 9. "Այլ գործառնական ծախսեր"

Այլ գործառնական ծախսեր	Հազ. դրամ			
	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020	01/04/2019-30/06/2019	01/01/2019-30/06/2019
Վճարված սուուսերևեռ և սուուբեռ				
Ինկասագիտի համար կատարված վճարումներ	86,250	172,500	86,754	173,004
Գազվադրային և էներգետիկական ծախսեր	87,137	205,683	162,862	329,211
Հիմնական միջոցների և ոչ նույնական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	374,505	743,044	206,324	398,044
Անասունների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	54,323	102,912	88,185	114,596
Առ ծախսեր	67,529	149,193	124,141	210,614
Շեղանուր	669,744	1,373,232	648,266	1,225,469

Այլ գործառնական ծախսեր ծանոթագրության այլ ծախսեր ստորում իրմնականում պարտացված են VISA վճարահաշվարկային համակարգին անդամագրվելու համար սահմանված էտոմսյակային վճարները, ինչպես նաև վճարային պլաստիկ քարտերի ձեռքբերման համար կատարված ծախսերը:

Մանրագրություն 10. "Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից գուտ շահույթ/վնաս"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ սովա չեն:

Օանթագրություն 11. "Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)"

Շահութահարկի գծով ծախս	Հազ. դրամ			
	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020	01/04/2019-30/06/2019	01/01/2019-30/06/2019
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	819,444	823,105	249,704	450,373
Տվյալ ժամանակաշրջանում ճանաչված նախորդ ժամանակաշրջանների ընթացիկ հարկի ճշգրտումները	-	-	35,100	42,477
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	(180,155)	79,693	1,120	(71,103)
Ընդամենը	639,289	902,798	285,924	421,747

	01/04/2020-30/06/2020	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01/01/2020-30/06/2020	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01/04/2019-30/06/2019	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01/01/2019-30/06/2019	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	2,382,085		4,354,867		1,165,814		1,848,585	
Շահութահարկի դրույքաչափով	428,775.30	18.00	783,876.06	18.00	233,163	20.00	369,717	20.00
Չհարկվող եկամուտներ	-	-	(1,548)	(0.04)	-	-	-	-
Չնվազեցվող ծախսեր	203,526	0.09	114,882	0.03	66,279	5.69	5,987	0.32
Բացասական(դրական) փոխարժեքային տարբերություն	8,858	0.00	9,248	0.00	(47,718)	(4.09)	7,166	0.39
Նախորդ տարվա հաշվարկված հարկային ծախսի ճշտում	-	-	-	-	35,100	3.01	42,477	2.30
Այլ արտոնություններ	(1,870)	(0.00)	(3,660)	(0.00)	(900)	(0.08)	(3,600)	(0.19)
Շահութահարկի գծով ծախս	639,289	26.84	902,798	20.73	285,924	24.53	421,747	22.81

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկը

	Հազ. դրամ			
	Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի դրույթյամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ձևաչափ	Սեփական կապիտալով ձևաչափ	Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրույթյամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	182,358	(66,219)	-	116,139
Հաշվեգրված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	77,324	38,815	-	116,139
Հաճախորդներին արված վարկերի և փոխատվությունների գծով	99,971	(99,971)	-	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5,063	(5,063)	-	-
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	(1,104,803)	(13,474)	(71,686)	(1,189,963)
Ներդրումային արժեթղթեր	(390,339)	(3,769)	(79,434)	(473,542)
Հաճախորդներին արված վարկերի և փոխատվությունների գծով	-	(108,163)	-	(108,163)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	(1,945)	-	(1,945)
Հիմնական միջոցներ	(653,914)	76,330	7,748	(569,836)
Պարտական պարտավորություններ	(17,085)	(217)	-	(17,302)
Պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(43,465)	24,290	-	(19,175)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(922,445)	(79,693)	(71,686)	(1,073,824)

Օանթագրություն 12. "Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ"

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	Հազ. դրամ			
	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020	01/04/2019-30/06/2019	01/01/2019-30/06/2019
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	1,742,796	3,452,069	879,890	1,426,838
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	222,304	444,609	222,304	332,327
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	1,520,492	3,007,460	657,586	1,094,511
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,883,333	1,883,333	1,852,533	1,852,533
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	0.81	1.60	0.35	0.59

Ծանոթագրություն 13 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազ. դրամ

Կանխիկ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	30/06/2020	31/12/2019
Կանխիկ դրամական միջոցներ և կանխիկին հավասարեցված վճարային փաստաթղթեր	10,446,720	11,919,061
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	25,129,512	17,359,028
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում		9,999,999
Թղթակցային հաշիվներ ռեզիդենտ բանկերում	69,441	358,021
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	1,233,022	4,439,926
Հաշվեգրված տոկոսներ	24	2,201
Պահուստներ/IFRS/	(2,216)	(28,031)
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	36,876,503	44,050,205

* Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն բանկի ներգրավված միջոցների դիմաց հաշվարկված պարտադիր պահուստավորման միջոցները:

Ծանոթագրություն 14. "Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

Հազ. դրամ

Ընթացիկ հաշիվներ	30/06/2020	31/12/2019
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	292,500	1,289,500
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	292,500	1,289,500
ՀՀ բանկերում՝		
Վարկեր և ավանդներ	1,012,953	1,007,370
Այլ	80,120	152,380
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում		
Այլ		
Վարկեր և ավանդներ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ	99,556	217,787
Հաշվեգրված տոկոսներ	3,342	435
Ընդամենը	1,195,971	1,377,972
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(7,383)	(2,681)
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	1,481,088	2,664,791
Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ	30/06/2020	31/12/2019
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Վարկեր և ավանդներ	8,191,831	10,233,168
Այլ	539,184	882,716
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Այլ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում		
Այլ	358,374	424,138
Հաշվեգրված տոկոսներ	24,000	31,103
Ընդամենը	9,113,389	11,571,125
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(62,930)	(46,133)
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9,050,459	11,524,992
Զուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	10,531,547	14,189,783

**31.12.2019թ. և 30.06.2020թ. ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ այլ պահանջների տողում համապատասխանաբար ներառված են "Visa international" կազմակերպությունում ներդրված 115.715 ԱՄՆ դոլար (31.12.2019թ.-ին 55.272 հազ.ՀՀ դրամ, 30.06.2020թ-ին 55816 հազ.դրամ), "Արմենիան Քարդ" ՓԲԸ-ում ներդրված 165.862 ԱՄՆ դոլար (31.12.2019թ.-ին 79.161 հազ. ՀՀ դրամ, 30.06.2020թ-ին 80.005 հազ.դրամ) գումարներով ապահովագրական դեպոզիտները, ինչպես նաև վճարահաշվարկային համակարգերի նկատմամբ առաջացած դեբիտորական գումարներ::

** Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված միջոցները:

Ծանոթագրություն 14.1 Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	30/06/2020	31/12/2019
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	7,338,373	6,222,111
Ընդամենը	7,338,373	6,222,111

Ծանոթագրություն 15. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

Հազ. դրամ

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	30/06/2020	30/06/2020
Աձանցայ գործիքներ		
Ֆորվարդ		
Սվոպ	3,758	7,522
Ընդամենը	3,758	7,522

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)

Մտերացրելու 16. *Հաճախորդների արված ամբողջացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ*

Հազ. դրամ		
	30/06/2020	31/12/2019
Ամբողջացված արժեքով հաշվառվող արված վարկեր և փոխառություններ		
Վարկեր, առ ֆուս՝	160,546,604	155,486,945
Հնիտերառին	16,443,661	14,458,958
Վարկային բառաբեր	23,272,523	21,691,581
Երկրի կտակներով գնով հաշվառված ամբողջ	1,038,069	1,015,014
Շեղումներ վարկեր	184,857,136	178,193,540
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գնով հնարավոր կտրուկների աստիճան (Թավուր 7)	(1,707,600)	(2,086,927)
Շեղումներ ամբողջացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	183,149,536	176,106,613

Հազ. դրամ		
	30/06/2020	31/12/2019
Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերառությունն ըստ հաճախորդների		
Պեսակներ և հետադարձություններ	20,971	43,881
Մասնավոր և հետադարձություններ, առ ֆուս՝	78,316,886	71,464,290
հարյուր և հետադարձություններ	42,875,990	36,291,354
վարկեր և միջին և հետադարձություններ	35,440,996	34,967,381
առ ֆուս՝	67,708	99,616
Տեղի հետադարձություններ, առ ֆուս՝	91,831,350	91,981,577
պարտավանական վարկեր	49,949,248	51,866,540
հետադարձություններ	16,443,661	14,458,958
վարկային բառաբեր	23,272,523	21,576,916
Մնացորդ և հետադարձություններ	19,849,830	19,898,777
Հաշվառված ամբողջություններ	1,038,009	1,015,014
Շեղումներ վարկեր	184,857,136	178,193,539
Հաճախորդներին տրված ամբողջացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների աստիճան/համապատասխան 7/	(1,707,600)	(2,086,927)
Շեղումներ ամբողջացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	183,149,536	176,106,612

Հազ. դրամ

	31/03/2020	31/12/2019
Հաճախորդներին տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերառությունն ըստ սեստիվառվողների խմբերի (անգլիաների)		
Պեսակներ և հարյուր և հետադարձություններ	42,896,961	36,335,235
ՓՄՁ պորտ՝, առ ֆուս՝	50,869,479	50,651,320
պարտավանական դրույթ	1,578,663	1,247,560
տեղի և հետադարձություններ	90,052,687	90,191,970
Հաշվառված ամբողջություններ	1,038,009	1,015,014
Շեղումներ ամբողջացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	184,857,136	178,193,539
Հաճախորդներին տրված ամբողջացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների աստիճան/համապատասխան 7/	(1,707,600)	(2,086,927)
Շեղումներ ամբողջացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	183,149,536	176,106,612

*ՓՄՁ պորտը ներառում է վարկեր և միջին և հետադարձություններին, անհատ և հետադարձություններին, ֆիզիկական անհանցելից և նաև գյուղատնտեսական ոլորտին տրամադրված ներդրումային վարկեր:

Հազ. դրամ

	30/06/2020	31/12/2019
Վարկային պարտավորություններ 20 խոցող վարկառուների և երանցիկ ևս փոխառվողներին անհանց գնով/հատեց հաշվի առնելով պահուստը/		
Հաճախորդներին տրված ամբողջացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	46,352,250	42,123,407
Հետադարձություններ	6,245,279	5,444,472
Շեղումներ	52,597,529	47,567,879
Վարկային ներդրումներ	184,857,136	178,193,539
Տեսակարար կշիռ մատուցող արտոճի ուժ	28.45%	26.69%
Ընդհանուր ներդրումային աստիճան	41,283,156	32,270,581
Տեսակարար հարաբերակցությունը նախադասի նկատմամբ	127.40%	147.40%
Շեղումներ	52,597,529	47,567,879

Մտերացում թիվ 16. "Համախառնելիքի արված ամբողջագրված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

Միջազգային ծրագրերով վարկային ենթաբաժիններ	30/06/2020	քանակ
ADB/TFP/IBA/Ասիական Չարգասան Բանկ	192,225	7
ADB/TFP/RCA/Ասիական Չարգասան Բանկ	27,566	4
ADB/WESD/Ասիական Չարգասան Բանկ	2,257,700	134
BlueOrchard/MSE/Բյու Օռչարդ	3,568	1
FMO/MSME/Green/	1,228,885	15
DEG/SME/ԴԵԳ	2,684,647	100
EBRD/WB/Նիդերլանդական և Չարգասան Եվրոպական Բանկ/RCA	2,642,231	3
EBRD/WB/Նիդերլանդական և Չարգասան Եվրոպական Բանկ	3,411,539	253
FINSCA/MSME/Ֆինսկան Եվ Սի Էլ	103,578	9
GAF/KW/ENERGY	189,482	154
FMO/MSME/Retail/	2,727,496	63
GAF/KW/SME	6,178,083	823
GAF/KW/SME/ENERGY	201,725	27
GLS AI MFF/MEՅԻԷԼԸՍՈԼԹԵՐՆԵԿԻԻԿԻԵՍԱՍԸԼՈՅՈՒ -	2,271	2
INCOFIN/CVBA/MSSE/ԻՆԿՈՒՖԻՆ	3,185,495	111
MSMEBonds/SAM/MSME/ՄԻԿՐՈ, ՓՈՌՐ և ՄԻՋՄԻ ԵՆԹԵՐՓՐԱՅՅԻԳ ԲՈՒՂՈՒ ԷՍ ԷՅ		
SICAV-SIF/ME1/Միմիտոսիլա-Գոռուլ Ֆանենշու Ինքուսթրիալ Ֆանդ	358,545	86
EIB/APEX	569,042	14
SICAV-SIF/ME2/Միմիտոսիլա-ԵսԻԲի IV ՄայլոտՖանդն Ֆանդ	5,257	2
Հիմնադրամի վարկեր - այդ թվում		
ԳՀՀ		
ԼՅԻԿ		
BS/SME1	5,267	1
BS/SME3	1,632,643	57
EFA FIDF/SME	431,624	3
GL/IME	29,503	2
Շեղումներ	28,098,060	1,871

Հազ դրամ

Միջազգային ծրագրերով վարկային ենթաբաժիններ	31/12/2019	քանակ
ADB/TFP/IBA/Ասիական Չարգասան Բանկ	876,952	15
ADB/TFP/RCA/Ասիական Չարգասան Բանկ	2,230,281	122
ADB/WESD/Ասիական Չարգասան Բանկ	4,388	1
BlueOrchard/MSE/Բյու Օռչարդ	3,373,968	127
DEG/SME/ԴԵԳ	622,874	1
EBRD/WB/Նիդերլանդական և Չարգասան Եվրոպական Բանկ/RCA	3,088,936	224
EBRD/WB/Նիդերլանդական և Չարգասան Եվրոպական Բանկ	124,181	10
FINSCA/MSME/Ֆինսկան Եվ Սի Էլ	145,285	142
GAF/KW/ENERGY	2,720,392	54
FMO/MSME/Retail/	6,135,499	814
GAF/KW/SME	239,145	29
GAF/KW/SME/ENERGY	140,791	93
GLS AI MFF/MEՅԻԷԼԸՍՈԼԹԵՐՆԵԿԻԻԿԻԵՍԱՍԸԼՈՅՈՒ -	3,815,674	124
INCOFIN/CVBA/MSSE/ԻՆԿՈՒՖԻՆ		
MSMEBonds/SAM/MSME/ՄԻԿՐՈ, ՓՈՌՐ և ՄԻՋՄԻ ԵՆԹԵՐՓՐԱՅՅԻԳ ԲՈՒՂՈՒ ԷՍ		
SICAV-SIF/ME1/Միմիտոսիլա-Գոռուլ Ֆանենշու Ինքուսթրիալ Ֆանդ	412,906	107
EIB/APEX	354,733	6
SICAV-SIF/ME2/Միմիտոսիլա-ԵսԻԲի IV ՄայլոտՖանդն Ֆանդ	6,244	2
Հիմնադրամի վարկեր - այդ թվում		
ԳՀՀ		
ԼՅԻԿ		
BS/SME1	5,510	1
BS/SME3	1,306,385	42
EFA FIDF/SME	717,286	10
GL/IME	30,646	2
Շեղումներ	28,152,208	1,928

Համախառնելիքի արված ամբողջագրված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների բազմաթիվ կամ վարկավորման պարբերիկ (տեսնել հարցի առնչյալ վարկերի ենթաբաժին կրթությունների գծով պահուստները)	30/06/2020	Տվյալային հարաբերակցություն	31/12/2019	Տվյալային հարաբերակցություն
Առուտարեռուտուն	20,962,113	11.34	19,272,905	10.82
Գրուտարեռուտուն	2,167,772	1.17	1,689,151	0.95
Շինարարություն	11,246,904	6.08	8,818,464	4.95
Տրանսպորտ և կապ	662,739	0.36	769,809	0.43
Ինժեներական	36,851,665	19.94	35,642,628	20.00
Սպառողական	73,977,534	40.02	74,325,304	41.71
Հիմնադրամի վարկեր	16,509,532	8.93	14,515,515	8.15
Սպառողական ուղևոր	10,413,333	5.63	11,377,898	6.39
Այլ	12,065,644	6.53	11,700,865	6.62
Շեղումներ	184,857,136	100	178,193,639	100

Համախառնելիքի ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆոլիի միտումնաբերական	31/03/2020	Տվյալային հարաբերակցություն	31/12/2019	Տվյալային հարաբերակցություն
ՀՀ ռեզիդենտներ	182,111,527	99.43	175,031,705	99.39
Բնակիչ և արտո լիցենզիայի ունեցող երկրների ռեզիդենտներ		-	27,397	0.02
ԲԲԲ-Բնակիչ-հոսանքի վարկեր ունեցող երկրների		-	27,397	0.02
ԲԲԲ-Բնակիչ-հոսանքի վարկեր ունեցող երկրների		-	32,496	0.02
			597	
			31,899	
Հայաստանի արևմտյան	1,038,009	0.57	1,015,014	0.58
Շեղումներ	183,149,536	100	178,106,812	100

30/06/2020

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը ըստ դասակարգման փուլերի /IFRS 9/	Փուլ 1 /Չարժեզրկված և մինչև 3օր ժամկետաց/		Փուլ 2 /31-90օր ժամկետաց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետաց/	
	Համախառն վաճառք	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վաճառք	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վաճառք	Արժեզրկման պահուստ
	Կորպորատիվ վարկեր	78.542.331	543.105	936	113	332.086
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցիներին տրված վարկեր	105.548.808	695.135	41.723	9.564	391.252	201.502
Ընդամենը	184.091.139	1.238.240	42.659	9.677	723.338	459.683

31/12/2019

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի, փոխառությունների և արժեզրկման պահուստների բացվածք ըստ տեղեկյալ մոդելի ճյուղերի	Փուլ 1 /Չարժեզրկված և մինչև 3օր ժամկետաց/		Փուլ 2 /31-90օր ժամկետաց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետաց/	
	Համախառն վաճառք	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վաճառք	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վաճառք	Արժեզրկման պահուստ
	Կորպորատիվ վարկեր	70.475.703	825.211			1.542.259.00
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցիներին տրված վարկեր	105.730.671.00	762.672.00	136.515.00	47.488	308.391.00	276.429.00
Ընդամենը	176.206.374.00	1.587.883.00	136.515.00	47.488.00	1.850.650.00	451.556.00

30/06/2020

	Համայնական վարկեր	Արժեզրեցման գնով պահուստ	Ձուտ վարկեր	Համայնական վարկերի արժեզրեցման աստիճան
Ինտերնետային				
ԸՎ. փոխկանխում	73,574,157	548,618	73,025,539	0.75%
Փասկանաձև				
- 1-իս 30 օր	7,965	117	7,848	1.47%
- 31-իս 60 օր	9,709	3,080	6,629	31.72%
- 61-իս 90 օր	26,273	6,416	19,857	24.42%
- 91-իս 180 օր	245,756	120,785	124,971	49.15%
- 180 օրից ավելի	113,674	62,627	51,047	55.09%
Չորսուկներ	73,077,534	741,643	73,235,891	1.00%
Սեփական				
ԸՎ. փոխկանխում	36,848,455	376,411	36,472,044	1.02%
Փասկանաձև				
- 1-իս 30 օր			0	#DIV/0!
- 31-իս 60 օր			0	
- 61-իս 90 օր			0	#DIV/0!
- 91-իս 180 օր	1,241	965	276	
- 180 օրից ավելի	1,969	1,531	438	
Չորսուկներ	36,851,665	378,907	36,472,758	1.03%
Իրադրողական				
ԸՎ. փոխկանխում	20,962,113	90,687	20,871,426	0.43%
Փասկանաձև				
- 1-իս 30 օր			0	
- 31-իս 60 օր			0	
- 61-իս 90 օր			0	
- 91-իս 180 օր			0	
- 180 օրից ավելի			0	
Չորսուկներ	20,962,113	90,687	20,871,426	0.43%
Երկնային				
ԸՎ. փոխկանխում	11,246,904	61,589	11,185,315	0.55%
Փասկանաձև				
- 1-իս 30 օր			0	
- 31-իս 60 օր			0	
- 61-իս 90 օր			0	
- 91-իս 180 օր			0	
- 180 օրից ավելի			0	
Չորսուկներ	11,246,904	61,589	11,185,315	0.55%
Ջեռուխուրդ				
ԸՎ. փոխկանխում	16,489,246	34,233	16,455,013	0.21%
Փասկանաձև				
- 1-իս 30 օր			0	
- 31-իս 60 օր	6,249	377	5,872	5.23%
- 61-իս 90 օր			0	#DIV/0!
- 91-իս 180 օր	14,038	9,419	4,619	
- 180 օրից ավելի			0	
Չորսուկներ	16,509,533	43,979	16,465,554	0.27%
Ցուցանակային				
ԸՎ. փոխկանխում	2,167,772	1,529	2,166,243	0.07%
Փասկանաձև				
- 1-իս 30 օր			0	#DIV/0!
- 31-իս 60 օր			0	
- 61-իս 90 օր			0	
- 91-իս 180 օր			0	
- 180 օրից ավելի			0	
Չորսուկներ	2,167,772	1,529	2,166,243	0.07%
Այլ առարկաներ				
ԸՎ. փոխկանխում	22,809,895	131,962	22,677,933	0.58%
Փասկանաձև				
- 1-իս 30 օր			0	#DIV/0!
- 31-իս 60 օր	936	113	823	
- 61-իս 90 օր			0	
- 91-իս 180 օր	330,784	257,191	73,593	77.75%
- 180 օրից ավելի			0	#DIV/0!
Չորսուկներ	23,141,615	389,266	22,752,349	1.68%
ԸՎ/ԱՄԻՐԵԼ	184,857,136	1,707,600	183,149,536	0.92%

31.12.2018

	Համայնական վարկեր	Արժեզրեցման գնով պահուստ	Ձուտ վարկեր	Համայնական վարկերի արժեզրեցման աստիճան
Ինտերնետային				
ԸՎ. փոխկանխում	73,780,247	456,026	73,324,221	0.62%
Փասկանաձև				
- 1-իս 30 օր	146,478	2,534	143,944	1.23%
- 31-իս 60 օր	69,150	26,009	43,141	37.61%
- 61-իս 90 օր	69,335	24,961	44,374	36.00%
- 91-իս 180 օր	152,618	136,793	15,825	89.63%
- 180 օրից ավելի	107,476	96,232	11,244	89.63%
Չորսուկներ	74,325,304	747,655	73,582,640	1.00%
Սեփական				
ԸՎ. փոխկանխում	35,637,766	503,455	35,134,311	1.41%
Փասկանաձև				
- 1-իս 30 օր	2,945	41	2,904	1.39%
- 31-իս 60 օր	1,248	485	803	
- 61-իս 90 օր	623	234	389	37.56%
- 91-իս 180 օր			0	
- 180 օրից ավելի			0	
Չորսուկներ	35,642,628	504,215	35,138,413	1.41%
Իրադրողական				
ԸՎ. փոխկանխում	19,272,905	156,238	19,116,667	0.81%
Փասկանաձև				
- 1-իս 30 օր			0	
- 31-իս 60 օր			0	
- 61-իս 90 օր			0	
- 91-իս 180 օր			0	
- 180 օրից ավելի			0	
Չորսուկներ	19,272,905	156,238	19,116,667	0.81%
Երկնային				
ԸՎ. փոխկանխում	8,818,464	72,310	8,746,154	0.82%
Փասկանաձև				
- 1-իս 30 օր			0	
- 31-իս 60 օր			0	
- 61-իս 90 օր			0	
- 91-իս 180 օր			0	
- 180 օրից ավելի			0	
Չորսուկներ	8,818,464	72,310	8,746,154	0.82%
Ջեռուխուրդ				
ԸՎ. փոխկանխում	14,504,931	41,547	14,463,384	0.29%
Փասկանաձև				
- 1-իս 30 օր	6,425	17	6,408	
- 31-իս 60 օր	3,882	2,925	957	75.35%
- 61-իս 90 օր	277	10	267	14.08%
- 91-իս 180 օր			0	
- 180 օրից ավելի			0	
Չորսուկներ	14,515,515	44,528	14,470,987	0.31%
Ցուցանակային				
ԸՎ. փոխկանխում	1,689,151	4,658	1,684,493	0.28%
Փասկանաձև				
- 1-իս 30 օր			0	#DIV/0!
- 31-իս 60 օր			0	
- 61-իս 90 օր			0	
- 91-իս 180 օր			0	
- 180 օրից ավելի			0	
Չորսուկներ	1,689,151	4,658	1,684,493	0.28%
Այլ առարկաներ				
ԸՎ. փոխկանխում	22,392,141	391,831	22,000,310	1.75%
Փասկանաձև				
- 1-իս 30 օր			0	#DIV/0!
- 31-իս 60 օր			0	
- 61-իս 90 օր	1,536,100	169,213	1,366,887	11.02%
- 91-իս 180 օր			0	
- 180 օրից ավելի	1,331	1,278	53	96.02%
Չորսուկներ	23,929,572	562,322	23,367,250	2.35%
ԸՎ/ԱՄԻՐԵԼ	178,193,539	2,086,926	176,106,613	1.17%

Ծանոթագրություն 17. "Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ"

Պետական արժեթղթեր	Հազ. դրամ	
	30/06/2020	31/12/2019
Պետական գանձապետական պարտատոմսեր	6,547,014	4,156,781
Պետական գանձապետական պարտատոմսերի պահուստ		
Ընդամենը	6,547,014	4,156,781

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	Հազ. դրամ			
	30/06/2020		31/12/2019	
	գույցակված	չգույցակված	գույցակված	չգույցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	604,894		600,091	
Կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կապիտալի գործիքներ		83,971		83,971
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	604,894	83,971	600,091	83,971
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ (հնարավոր կորուստների պահուստ)				
Չուս ներդրումներ ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ	604,894	83,971	600,091	83,971

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	Հազ. դրամ			
	30/06/2020		31/12/2019	
	գույցակված	չգույցակված	գույցակված	չգույցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ		6,166		5,856
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	-	6,166	-	5,856
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	7,151,908	90,137	4,756,872	89,827

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները 30/06/2020թ.-ի դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Հազ. դրամ
					Բաժնեմասը %
S.W.I.F.T	Հեռահաղորդակցության ծառայություններ	Բելգիա	13/09/1996	6,166	-
ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	ՀՀ	22/02/2000	60,716	6.20
ԱՔՈՍ ԲՐԵՆԻՏ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ ՓԲԸ	Տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	23/06/2006	23,255	4.58
Ընդամենը				90,137	

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների (բացառությամբ կապիտալի գործիքներում ներդրումների) հաշվեկշռային և իրական արժեքները համապատասխանում են իրար:
 Ներդրումները կապիտալի գործիքներում ՀՀ-ում չեն գնանշվում որևէ բորսայում և ունեն սահմանափակ շուկա: Այդ գործիքների իրական արժեքը՝ ՀՀ գրտորեն որոշելու համար բացակայում են որոշակի ընդունելի սկզբունքներ ու մեղողներ, և հետևաբար այդ արժեթղթերը հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ համաձայն արժեզրկման գծով պահուստի գումարը:

Ծանոթագրություն 17.1 "Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր"

	Հազ. դրամ	
	30/06/2020	31/12/2019
Ակտիվ		
Ընդամենը գրավադրված արժեթղթեր	28,481,409	26,984,273
Այդ թվում		
Սեփական գրավադրված արժեթղթեր	28,481,409	20,180,825
Ռեպո համաձայնագրով ձեռք բերված գրավադրված արժեթղթեր		6,803,448
Գրավադրված արժեթղթերի պահուստ		
Ընդամենը		20,180,825
Ռեպո համաձայնագրով ներգրավված միջոցներ	27,404,623	25,623,028

Ծանոթագրություն 18. "Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ"

	30/06/2020	31/12/2019
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	482,166	479,397
Ընդամենը	482,166	479,397

Ծանոթագրություն 19. "Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 20. "Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ"

Հոդվածի անվանումը	Հոդ, շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմն.միջոցներ	Հիմն.միջ.գծով կապ. ներդ.	Վարձակ.հիմն.միջ. գծով կապ. ներդ.	Օգտագործված իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Հիմնական միջոցների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2019	8,061,614	3,592,885	754,974	2,108,298	11,611	446,416	1,944,243	16,920,041
Ավելացում		180,970	26,776	126,278	171,767	49,080	239,261	794,132
Օտարում			(13,078)					(13,078)
Դուրս գրում						(3,150)	(217,490)	(220,640)
Վերախմբավորում	175,879	600			(176,479)			-
Հիմնական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2020	8,237,493	3,774,455	768,672	2,234,576	6,899	492,346	1,966,014	17,480,455
Կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2019	208,842	2,149,756	337,256	1,264,039	-	113,588	584,314	4,657,795
Ավելացում	112,101	151,456	44,750	83,842		13,079	298,079	703,307
Օտարում			(13,008)					(13,008)
Անորոշիզացիայի դուրսգրում						(182)	(179,761)	(179,943)
Կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2020	320,943	2,301,212	368,998	1,347,881	-	126,485	702,632	5,168,151
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք								
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	7,916,550	1,473,243	399,674	886,695	6,899	365,861	1,263,382	12,312,304
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	7,852,772	1,443,129	417,718	844,259	11,611	332,828	1,359,929	12,262,246

Հիմնական միջոցների վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից համաձայն շուկայական և եկամտային մոտեցումների: Վերագնահատումից աճը վերագրվել է սեփական կապիտալի վերագնահատման պահուստին :

Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ոչ նյութական ակտիվ-գծով կապիտալ ներդրումներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2019	301,286	416,953	206	30,606	60,000	809,051
Ավելացում		25,882			114,000	139,882
Վերախմբավորում	174,000				(174,000)	-
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2020	475,286	442,835	206	30,606	-	948,933
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2019	79,822	185,124	69	18,208	-	283,223
Ավելացում	13,615	24,558	7	1,560		39,740
Օտարում						-
Վերախմբավորում						-
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2020	93,437	209,682	76	19,768	-	322,963
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք						
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	381,849	233,153	130	10,838	-	625,970
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	221,464	231,829	137	12,398	60,000	525,828

30.06.2020թ. դրությամբ բանկն ունի ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվ՝ նոր Գործառնական օր» ծրագիր, սկզբնական արժեքը՝ 750 հազ.դրամ ամորտիզացիան 750 հազ.դրամ, մնացորդային արժեքը 0 դրամ:

Ընդամենը հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր

Ծանոթագրություն 21. "Այլ ակտիվներ"

Հազ. դրամ

	30/06/2020	31/12/2019
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ		
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	71,551	31,912
Ընդամենը	71,551	31,912
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ(ծանոթ. 7)	(937)	(1,425)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	70,614	30,487
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ		
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	35,182	59
Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով		
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	5	89
Կանխավճարներ մատակարարներին	403,217	500,678
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	18,042	6,304
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	62,634	51,235
Ընդամենը	519,080	558,365
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(5,190)	(5,584)
Ընդամենը	513,890	552,781
Այլ ակտիվներ		
Պահեստ	162,937	302,344
Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ		
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	225,927	226,773
Այլ ակտիվներ	89,152	62,917
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(6,854)	(5,849)
Ընդամենը	471,162	586,185
Ընդամենը այլ ակտիվներ	1,055,666	1,169,453

Ծանոթագրություն 22. "Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

Հազ. դրամ

	30/06/2020	31/12/2019
Ընթացիկ հաշիվներ		
ՀՀ բանկերի	1,744	1,735
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից գաճր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի	20,790	20,793
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	22,534	22,528
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
Այլ		
ՀՀ բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	4,824,147	11,513,391
Այլ	352	406
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	1,874,108	2,132,224
Այլ	61,713	114,405
Հաշվեգրված տոկոսներ	19,496	22,427
Ընդամենը	6,779,816	13,782,853
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
Ընթացիկ հաշիվներ	1,654,287	1,224,818
Վարկեր և ավանդներ	27,503,992	30,175,038
Այլ	38,590	75,567
Հաշվեգրված տոկոսներ	856,860	628,688
Ընդամենը	30,053,729	32,104,111
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	36,856,079	45,909,492

Մտնոթացություն 22.1 Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ

Ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր	Մրակը	Արժույթ	Ժամկետ	30/06/2020	Արժույթ	Ժամկետ	31/12/2019
Այլը Օուստո Մանոտիանոն Ֆանո	BlacOrchardMSME	USD	1-4 տարի	4,821,931			
ԴԳԿ	DECS/MSME	USD	1-7 տարի	4,947,614	USD	1-7 տարի	4,926,242
Վերականգնման և ծառայության երկրակազմակերպում	EBRD/WIB	AMD	1-4 տարի	4,890,379			
Վերականգնման և ծառայության երկրակազմակերպում	EBRD/WIB	AMD	1-5 տարի	835,139	AMD	1-5 տարի	5,809,609
Վերականգնման և ծառայության երկրակազմակերպում	EBRD/TFP/RCA	EUR	1-3 տարի	504,272			
Վերականգնման և ծառայության երկրակազմակերպում	EBRD/TFP/RCA	EUR	1 տարուց սկսված	964,444	EUR	1 տարուց սկսված	1,266,267
Ի Ի Ի Ֆայնենչյու Ինստիտյուն Դեմ Ֆանո	EFA FIDF/MSME	USD	1-3 տարի	1,204,105	USD	1-3 տարի	1,195,435
Գլոբալ Ինիշիատիվներ	GLI/MSME	USD	1-4 տարի	1,466,968	USD	1-4 տարի	1,456,627
ՏԻԻԻԻ ՕՆԵՐՆԵՐԻ Ինիշիատիվներ - ՄԿԿՐՈՒՆԻԱՆՉՈՒՄ	GL S. AI. MFF/MSME	USD			USD	1-3 տարի	468,332
ԻնոՎեյթ Ինիշիատիվներ	INCOFIN/CVBA/MSME	USD	1-4 տարի	3,220,141	USD	1-4 տարի	3,195,115
ԻնոՎեյթ Ինիշիատիվներ	Incofin CVSO CVBA-SO/MSME	USD	1-4 տարի	1,495,986	USD	1-4 տարի	1,489,381
Հուանդանան ծառայության ճամփա	FMO/MSME/Green	EUR	1-5 տարի	2,713,261			
Հուանդանան ծառայության ճամփա	FMO/MSME/RETAIL	USD	1-5 տարի	9,533,439	USD	1-5 տարի	9,545,039
Միմիտիլե-Գրուբ Ֆայնենչյու Ինիշիատիվներ Ֆանո	SICAV-SIF/ME1	AMD	1-4 տարի	2,027,308	AMD	1-4 տարի	2,039,581
Միմիտիլե-Գրուբ Ֆայնենչյու Ինիշիատիվներ Ֆանո	SICAV-SIF/ME2	AMD	1-4 տարի	506,827	AMD	1-4 տարի	509,895
Միմիտիլե Միքսթ (Գրուբ)-Հոտոնանա Ինիշիատիվներ Ինիշիատիվներ Ֆանո	HIF/MSME	AMD	1-4 տարի	241,536	AMD	1-4 տարի	239,197
Միմիտիլե Միքսթ (Գրուբ)- Գրուբ Ֆայնենչյու Ինիշիատիվներ Ֆանո	GFIF/MSME	AMD	1-4 տարի	241,536	AMD	1-4 տարի	239,197
Միմիտիլե Միքսթ (Գրուբ)- ԵՄԻԻ ՄիտոՖանոն Ֆանո VII	SEBMFV/MSME	AMD	1-4 տարի	1,932,289	AMD	1-4 տարի	1,913,576
Մտնոթան Մտնոթի և ծառայության Բանկ(ՍՍԱԶԲ)	BS/MSME3	USD	1-5 տարի	4,904,535	USD	1-5 տարի	2,394,445
Ամիանան ծառայության Բանկ	ADB/TFP/RCA	USD	1 տարուց սկսված	1,145,084			
Ընդամենը				47,696,793			38,707,898

Մտնոթացություն 22.2 ՀՀ Գնեստրոնակյան Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր

Մրակը	30/06/2020		31/12/2019	
	Վտնանախան օտոմեմ	Հազվեղյալան ստոմա	Վտնանախան օտոմեմ	Հազվեղյալան ստոմա
ԳՀՀ / "Կանաչ Էներճեյթյան Գրուբի սեղանան և զարդանան" վարկային ծրայիլը	2,030,098	81,674	2,030,043	6,421
ԳՀՀ / Եվրոպանան ներդրանային բանկի ՀՀ ՓՄՀ-նեկի վարկայիլը	574,500	7,039	304,970	4,004
ԳՀՀ / Գնեստրոնակյան Ինիշիատիվներ վիլը և վերը ըկեմեկ զարդանան ծրայիլը	6,196,573	261,322	6,059,242	16,166
ԳՀՀ "Արանանեկեկ Ենիշիատիվ ծառայան" ծրայիլը	1,139,227	25,872	683,215	9,498
ԳՀՀ "Ֆինանսական միլեյթերի նաոմեկեկ ծրայիլը ՓՄՀ-նեկի նաոթ" ծրայիլը	107,396	4,168	144,374	609
Ընդամենը	10,047,793	380,076	9,221,644	36,696

Մտնոթացություն 22.3 Հնեղյան սղյանաղերը

Հնեղյան սղյանաղերը	30/06/2020	31/12/2019
Հնեղյան սղյանաղերը Հնեղյան սղյանաղերը նաոմեկեկ նաո	27,404,623	25,623,028
Հնեղյան սղյանաղերը Հնեղյան սղյանաղերը նաոմեկեկ նաո		
Ընդամենը	27,404,623	25,623,028

Ծանոթագրություն 23. "Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ"

ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	30/06/2020	31/12/2019
Ընթացիկ հաշիվներ	19,557,488	19,477,883
Ժամկետային ավանդներ	8,661,961	8,714,057
Այլ	805,105	817,179
Հաշվարկված տոկոսներ	342,174	308,993
Ընդամենը	29,366,728	29,318,112
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	30/06/2020	31/12/2019
Ընթացիկ հաշիվներ	792,592	325,192
Ժամկետային ավանդներ		26,376
Այլ	2	2
Հաշվարկված տոկոսներ		651
Ընդամենը	792,594	352,221
ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	30/06/2020	31/12/2019
Ընթացիկ հաշիվներ	836,582	980,188
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Այլ	13,650	11,229
Հաշվարկված տոկոսներ	66	-
Ընդամենը	850,298	991,417
ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	30/06/2020	31/12/2019
Ընթացիկ հաշիվներ	18,958,960	19,431,671
Ժամկետային ավանդներ	55,904,379	55,895,793
Այլ	900,345	628,773
Հաշվարկված տոկոսներ	1,133,375	1,011,140
Ընդամենը	76,897,059	76,967,377
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	30/06/2020	31/12/2019
Ընթացիկ հաշիվներ	990,086	956,715
Ժամկետային ավանդներ	3,004,650	2,997,375
Այլ	1,787,082	1,724,391
Հաշվարկված տոկոսներ	52,670	59,270
Ընդամենը	5,834,488	5,737,751
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	113,741,167	113,366,878

30.06.2020թ. դրությամբ պարտավորությունների ապահովման միջոց հանդիսացող դրամական միջոցներ 5.120.183 հազ. ՀՀ դրամ
 30.06.2020թ. դատարանի որոշմամբ և հարկային մարմինների կողմից սառեցված գումար 3.067.538 հազ. դրամ:

Ծանոթագրություն 23.1 "Ստորադաս փոխառություն"

Բանկը 30.06.2020 թ դրությամբ ունի ստորադաս փոխառության մնացորդ՝ 723581 դրամ:

Ծանոթագրություն 24. "Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր"

	30/06/2020	31/12/2019
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	4,471,812	4,452,356
Ընդամենը	4,471,812	4,452,356

Ծանոթագրություն 25. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն"

	Հազ. դրամ	
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	30/06/2020	31/12/2019
Ածանցյալ գործիքներ		
Սվոփ	5,079	9,313
Ֆորվարդ		
այլ		
Ընդամենը	5,079	9,313

Ծանոթագրություն 26. "Վճարվելիք գումարներ"

	Հազ. դրամ	
Վճարվելիք գումարներ	30/06/2020	31/12/2019
Շահարաժիններ	752,290	385,694
Ավանդների ապահովագրության գծով պարտավորություն	54,323	47,974
Ընդամենը	806,613	433,668

Ծանոթագրություն 27. "Այլ պարտավորություններ"

	Հազ. դրամ	
Այլ պարտավորություններ	30/06/2020	31/12/2019
Ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի գծով	64,521	57,332
ԱԱՀ-ի գծով	2,275	5,503
Այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	114,616	225,596
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	1,244,014	817,804
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	82,543	115,909
Այլ պարտավորություններ	65,103	638,140
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	1,573,072	1,860,284

Ծանոթագրություն 28. "Կանոնադրական կապիտալ"

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 25,955,663 հազ. դրամ, այն ներառում է 1,883,333 հատ սովորական բաժնետոմս 10400 դրամ անվանական արժեքով և 424,600 հատ արտոնյալ բաժնետոմս 15,000 դրամ անվանական արժեքով: Ներկայացնում ենք հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ նշանակալից մասնակիցների վերաբերյալ տեղեկություններ.

	Հազ. դրամ		
Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
Սուրիաայան Մարիբեկ Այբերտի	5,457,078	27.86%	
Սուրիաայան Խաչատուր Այբերտի	3,138,533	16.02%	
Սուրիաայան Էդուարդ Այբերտի	2,089,558	10.67%	
Սուրիաայան Ռոբերտ Այբերտի	3,343,174	17.07%	

Արտոնյալ բաժնետոմս ունեցող բաժնետերերն իրավունք ունեն
 ա/ մասնակցել Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին՝ իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով՝ օրենքով և բանկի կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում:
 բ/ ստանալ եռամսյակային վճարներ(շահութաբաժիններ),գ/ ստանալ Բանկի գործունեության վերաբերյալ օրենքով սահմանված ցանկացած տեղեկատվություն,
 դ/ ստանալ Բանկի գույքի իր հասանելիք մասը Բանկի լուծարման դեպքում:

Ծանոթագրություն 29. "Սեփական կապիտալի այլ տարրեր"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 30. "Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ պարտավորություններ

Բանկի իրավական պարտավորությունները 30.06.2020թ. դրությամբ առկա չեն այնպիսի իրավական պարտավորություններ, որոնց գծով բանկը իրականացրել է պահուստավորում: Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում: Բանկի հարկային պարտավորությունները 30.06.2020թ. դրությամբ բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհարժեշտություն չկա:

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

Հազ. դրամ

	30/06/2020	31/12/2019
Չօգտագործված վարկային գծեր	5,659,520	6,092,716
Տրամադրված երաշխիքներ	7,771,904	5,979,486
Տրամադրված ակրեդիտիվներ		
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	(38,190)	(100,560)

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

Հազ. դրամ

Նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը	Արտարժույթին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ	ՀՀ դրամով վճարման ենթակա գումարներ
Մինչև 1 տարի		593,880
1-5 տարի		2,114,165
5 տարուց ավելի		118,389
Ընդամենը	0	2,826,434

Ծանոթագրություն 31. "Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ"

Ներկայացվող ծանոթագրության առումով բանկի հետ կապված անձինք են համարվում Բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և "Բանկերի և բանկային գործունեության մասին" ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով նրանց հետ կապված անձինք:

Բանկի ղեկավարներ են համարվում բանկի խորհրդի նախագահը, նրա տեղակալը և խորհրդի անդամները, գործադիր տնօրենը, նրա տեղակալները, գլխավոր հաշվապահը, նրա տեղակալը, ներքին աուդիտի ղեկավարը, նրա անդամները, բանկի տնօրինության անդամները, ինչպես նաև բանկի տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները և կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները՝ բանկի ղեկավարամենտի, վարչության, բաժնի պետերը:

Բանկի հետ կապակցված կողմերի հետ գործարքները իրականացվել են շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

Հազ. դրամ

Բանկի հետ կապված կողմերին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	30/06/2020	31/12/2019
Բանկի բաժնետեր	3,350,182	2,958,344
Հիմնական ղեկավար անձնակազմ	107,390	127,519
Ֆինանսական կազմակերպություն	372,884	50,145
Ընդամենը	3,830,456	3,136,008
Տեղադրված էկամուտ	187,449	301,095

Բանկի հետ կապված կողմերից ներգրավված միջոցներ	30/06/2020	31/12/2019
Բանկի բաժնետեր	775,676	662,997
Հիմնական ղեկավար անձնակազմ	90,615	85,719
Ֆինանսական կազմակերպություն	195,704	190,942
Ընդամենը	1,061,995	939,658
Տեղադրված ծախս	17,716	27,045

Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	30/06/2020	31/12/2019
Բանկի խորհրդին	112,545	283,966
Աշխատավարձ	112,545	268,066
Պարգևատրում		15,900
Բանկի գործադիր մարմնին	188,022	375,836

Աշխատավարձ	188,022	346,950
Պարգևատրում		28,886
Բանկի ներքին աուդիտին	45,937	95,988
Աշխատավարձ	45,937	88,286
Պարգևատրում		7,702
Ընդամենը	346,504	755,790

1) վարկային ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման, գրավի արժեզրկման և նման այլ պատճառներով, որի արդյունքում բանկը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել:

2) վարկային ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Բանկում մշակվել է վարկային ռիսկի գնահատման և կառավարման մեթոդաբանություն, որը հնարավորություն է տալիս գնահատելու վարկի ռիսկայնությունը՝ հիմնվելով համապատասխան մոդելի հաշվարկների արդյունքների վրա: Ջուզակցելով մաթեմատիկական և տնտեսագիտական հիմնավորումները՝ վարկային ռիսկի գնահատման մոդելն ապահովում է ռիսկի գնահատման համալիր մոտեցում, որի արդյունքում վերոհիշյալ մեթոդաբանությունը նպաստում է վարկի տրամադրման հիմնավորված որոշման կայացմանը՝ որպես էկզոգեն փոփոխականներ կիրառելով նաև էքսպերտային գնահատականները: Փոխառուի վարկունակության նախնական ուսումնասիրության ժամանակ բանկը բացահայտում է պոտենցիալ փոխառուի համապատասխանությունը բանկի վարկային քաղաքականությամբ սահմանված ընդհանուր չափանիշներին, որի դրական արդյունքի դեպքում կատարվում է վարկունակության գործոնների մանրամասն վերլուծություն:

3) մոդելների նկարագրությունը (առկայության դեպքում).

Ի հավելումն վերոհիշյալ մեթոդաբանության՝ վարկային ռիսկի գնահատման համար բանկում կիրառվում է նաև սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի վնասների հաշվարկ:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ և յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում է բանկի վնասը: Վարկային ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շուկային սցենարները.

1. դասակարգված վարկերի X%-ի չափով դուրսգրումը,
2. կասկածելի վարկերի Y%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
3. ստանդարտ վարկերի Z%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
4. արտարժույթով ստանդարտ վարկերի U%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
5. խոշոր վարկառուի սննկացման հետևանքով վարկի անհուսալի դառնալու սցենար,
6. ընդհանուր վարկերի K%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
7. հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների և հետհաշվեկշռային անավարտ ժամկետային գործառնությունների L%-ի չափով վերափոխումը հաշվեկշռային հողվածների,

8. առաջին (բացառությամբ կասկածելի դասակարգված), երկրորդ, երրորդ և յոթերորդ սցենարների միաժամանակ հանդես գալու սցենար,

որտեղ X, Y, Z, U, K, L-ը սցենարների պարամետրերն են (1-ից 100 թվեր են):

Սթրես թեստերի կիրառման արդյունքում հաշվարկվում են նշված շուկային իրավիճակների ազդեցությունը Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության Ն1 նորմատիվների վրա, ինչպես նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերը, գնահատվում են նորմատիվների խախտման հնարավորությունը և չափերը, պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարի չափը:

Հաշվարկվում են հնարավոր տարբեր սցենարների դեպքում (յուրաքանչյուր սցենարի պարամետրի տարբեր արժեքների համար) պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարները, որոնք օգտագործվում են նախորդ ժամանակահատվածների տվյալների հիման վրա մշակված հավանական սցենարների վերլուծման նպատակով: Առավել հավանական սցենարների վերլուծության միջոցով գնահատվում է վարկային պորտֆելի ռիսկայնությունը և իրականացվում են ռիսկի նվազագույն մակարդակի ապահովմանն ուղղված միջոցառումներ: Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության նորմատիվների վրա դասակարգված, կասկածելի, ստանդարտ և ընդհանուր վարկերի որոշակի տոկոսի դուրսգրման սցենարների ազդեցության վերլուծությունում ներառված է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի որոշումը, որը հնարավորություն է տալիս գնահատել տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականությունը (ռիսկը):

4) վարկային ռիսկի թույլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական.

Բանկը, իր վարկային պորտֆելը կառուցելիս, հաշվառում և վիճակագրություն է տանում վարկերի առանձին տեսակների կենտրոնացումների վերաբերյալ.

- ✓ ըստ տնտեսության ճյուղի,
- ✓ ըստ տարածաշրջանի,
- ✓ ըստ մեկ փոխառուի և նրա հետ փոխկապակցված անձանց,
- ✓ ըստ վարկերի ժամկետների,
- ✓ ըստ գրավների և այլն:

5) վարկային ռիսկի կարգավորումը՝ վարկային ռիսկի ազդեցության նվազման կամ չեզոքացման ուղղությամբ աշխատանքները:

Բանկի որդեգրած վարկային քաղաքականությունը նպատակ է հետապնդում առավելագույնի հասցնել ներգրավված միջոցների, որպես վարկ տեղաբաշխման արդյունավետությունը՝ ապահովելով համապատասխան իրացվելիություն և ռիսկի դիվերսիֆիկացիա անհրաժեշտ եկամտաբերության պայմաններում:

Բանկի վարկային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է գործընթացը կարգավորող կանոնակարգերի և կարգերի միջոցով, որոնք սահմանում են վարկառուին ներկայացվող պահանջները, վերջինիս վարկունակությունը գնահատող համապատասխան չափանիշները, վարկի ապահովվածության գնահատումը, գրավի իրացվելիության վերլուծությունը, խոշոր վարկերի տրամադրման սահմանափակումը, արտաքին միջավայրի փոփոխությունների կանխատեսումը, վարկային մոնիտորինգը, հսկողությունը, վերահսկումը և այլն:

30/06/2020

Հազ. դրամ

<i>Հոդվածի անվանումը</i>	<i>ՀՀ</i>	<i>ԱՊՀ երկրներ</i>	<i>ՏՀԶԿ* երկրներ</i>	<i>Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	35,656,040	495,691	623,558	101,214	36,876,503
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշարձաններ	11,433				11,433
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	10,027,849	70,720	418,421	14,557	10,531,547
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	7,338,373				7,338,373
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ		3,758			3,758
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և վոխատություններ	183,149,536				183,149,536
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր	7,235,879		6,166		7,242,045
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	28,481,409				28,481,409
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	482,166				482,166
Այլ ակտիվներ	69,520		1,094		70,614
Ընդամենը ակտիվներ	272,452,205	570,169	1,049,239	115,771	274,187,384

31/12/2019

Հազ. դրամ

<i>Հոդվածի անվանումը</i>	<i>ՀՀ</i>	<i>ԱՊՀ երկրներ</i>	<i>ՏՀԶԿ* երկրներ</i>	<i>Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	39,712,575	3,303,175	928,587	105,868	44,050,205
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշարձաններ	51,728				51,728
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	13,656,692	171,087	357,267	4,737	14,189,783
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	6,222,111				6,222,111
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	18	7,504			7,522
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և վոխատություններ	176,073,905	5,373	27,335		176,106,613
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	20,180,825				20,180,825
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր	4,840,843		5,856		4,846,699
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	479,397				479,397
Այլ ակտիվներ	137,366		1,095		138,461
Ընդամենը ակտիվներ	286,857,388	3,487,139	1,325,995	110,605	291,781,128

ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերը ըստ ՀՀ մարզերի տեղաբաշխվածության.

Հազ. դրամ

ՀՀ մարզեր	30/06/2020	31/12/2019
Երևան	126,547,688	120,477,596
Կոտայք	14,973,555	2,109,613
Լոռի	7,863,434	8,163,889
Արարատ	6,609,382	5,231,239
Գեղարքունիք	6,025,948	5,861,768
Շիրակ	5,548,771	7,707,320
Արմավիր	4,971,260	11,816,476
Սյունիք	4,235,136	5,753,548
Արագածոտն	1,977,187	4,138,718
Արցախ	1,936,067	1,332,659
Վայոց Ձոր	1,329,052	1,193,252
Տավուշ	1,132,056	2,320,534
Ընդամենը	183,149,536	176,106,613

1) Վարկային պորտֆելի ապահովածության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով բանկում վարկերը տրամադրվում են գրավի գնահատված արժեքի առավելագույնը 70%-80%-ի չափով և վարկի գծով հետագա մարումների դեպքում վարկ/գրավ հարաբերակցության գործակիցը նվազում է: Գրավադրվող գույքերի գնահատումը կատարվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից ՀՀ դրամով, վարկերը տրամադրվում են նաև արտարժույթով: Փոխարժեքային տատանումների և ժամկետանց վարկերի պարագայում կուտակված տույժերի հաշվին վարկառուի պարտավորությունների աճի հետևանքով գրավի արժեքի անբավարարության դեպքում բանկի ռիսկերը նվազացնում է այն, որ համաձայն վարկային պայմանագրերի բանկը իրավունք ունի բավարարել իր վարկային պահանջը վարկառուի բանկային հաշվում առկա դրամական միջոցների հաշվին, որից հետո պահանջել վարկային պարտքի բռնագանձում դատական կարգով:

2) Հարկ է նշել, որ վարկային պորտֆելում չապահովված վարկերը (առանց պահուստների) 30.06.2020թ-ի դրությամբ չեն գերազանցում վարկային պորտֆելի 9.49%-ը: Չապահովված վարկերի գերակշիռ մասը կազմում են "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում հաշիվների ակտիվ շարժ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկերը, որոնք ունեն կայուն դրամական հոսքեր: Մեծ տեսակարար կշիռ են կազմում նաև պլաստիկ քարտերի համար սահմանված վարկային գծերը: Այս վարկերի գծով ռիսկը փոքր է, քանի որ փոքր է մեկ հաճախորդին տրամադրվող վարկային գծերի սահմանաչափը, վարկառուները ապահովված են աշխատանքով, առանձին դեպքերում առկա են հեղինակավոր կազմակերպությունների երաշխավորություններ:

3) Վարկային ներդրումները 30.06.2020թ-ի դրությամբ առանց պահուստների կազմել են 184.857.136 հազ. դրամ: Փուլ 2, փուլ 3 գնացած վարկերի ծավալը 30.06.2020թ-ի դրությամբ կազմել է 765.997 հազ. դրամ:

4) Վարկային պորտֆելի պահուստավորումը համապատասխանում է ՖՀՄՍ 9-ի պահանջներին:

5) 2020թ II եռամսյակում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը (բացառությամբ երկարաձգումների) կազմել է 292,473,843 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 205,843,703 հազ. դրամ: Հակադարձ ռեպո գործարքների ծավալը 2020թ II եռամսյակում կազմել է 18,827,754 հազ. դրամ, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 14,947,486 հազ. դրամ:

6) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը իրականացվում է անհրաժեշտ մասնագիտական գիտելիքներով օժտված և աշխատանքային փորձ ունեցող անձնակազմի կողմից: Մասնագետների ընդունելիությունը կատարվում է մրցութային կարգով հատուկ՝ մրցութային հանձնաժողովի կողմից: Մրցութային մասին հայտարարությունները տեղակայվում են զանգվածային լրատվության միջոցներում և բանկի ինտերնետ կայքում:

7) Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու և առևտրային վարկերի գծով վարկային ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով վարկային մասնագետների կողմից իրականացվում է վարկառուի ֆինանսական գործունեության մանրամասն վերլուծություն: Վերլուծության նպատակով վարկի տրամադրման ստորաբաժանումների մասնագետները այցելում են հաճախորդի գործունեության վայր, վերլուծության համար օգտվելով ինչպես առկա հաշվետու փաստաթղթերից, այնպես էլ կազմելով հաշվեկշիռ, եկամուտ-ծախսերի, դրամական հոսքերի, կապիտալի շարժի սեփական տարբերակները:

Բանկի մասնագետի կողմից կազմած հաշվեկշիռը արտացոլում է իրավիճակը վերլուծության պահին՝ իրացվելի ակտիվներ /կանխիկ միջոցներ դրամարկղում, բանկային հաշիվներ, խնայողություններ/, դեբիտորական պարտքեր /ստացվելիք գումարներ, ապրանքներ ճանապարհին, կատարված կանխավճարներ/, ապրանքանյութական պաշարներ /հումք, նյութեր, կիսաֆաբրիկատներ, ապրանքներ/, հիմնական միջոցներ /հաճախորդի գործունեության հետ կապված սարքավորումներ, ավտոմեքենաներ, անշարժ գույք և այլ գույք/:

Եկամուտ - ծախսերի հաշվետվությունը կազմվում է հաշվի առնելով հաճախորդի միջին ցուցանիշները՝ իրացում /միջինացված տվյալներ/, ապրանքի կամ ծառայությունների արժեք /հումքի, նյութերի ծախս, ապրանքների ինքնարժեք/, վերադիր ծախսեր /աշխատավարձ, վարձավճար, տրանսպորտային ծախսեր, կոմունալ ծախսեր, հարկեր և այլն/, այլ եկամուտներ, այլ ծախսեր, տրամդրվելիք վարկի և տոկոսների մարումներ:

Վերլուծության ժամանակ հաշվարկվում են հաճախորդի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այնպիսի տնտեսական ցուցանիշներն ու գործակիցները, ինչպիսիք են կապիտալի համարժեքության գործակից, իրացվելիության գործակից, շրջանառելիության գործակից, վերադիր, համախառն մարժա, մաքուր մարժա, իրացման ծավալների թույլատրելի իջեցման սահման, լրացուցիչ հաշվարկվում է նաև վարկի սպասարկման գործակից:

Վարկի գումարը տրամադրվում է միայն վարկառուի ֆինանսական վիճակը նշված ցուցանիշների համար սահմանված բանկի պահանջներին բավարարելու դեպքում, որոնք ամրագրված են վարկավորման գործընթացը սահմանող ներքին իրավական ակտերով:

Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով պարբերաբար իրականացվում է տրամադրված վարկերի մոնիտորինգ: Մոնիտորինգը իրականացվում է բանկի հատուկ ստորաբաժանման՝ վարկերի մոնիտորինգի բաժնի կողմից: Վարկերի ընթացիկ մոնիտորինգը անհրաժեշտության դեպքում իրականացվում է վարկային մասնագետների կողմից:

Կիրառվում է մոնիտորինգի երկու տեսակ՝

1. Փաստացի այցելությունների միջոցով մոնիտորինգ:

2. Հեռախոսային մոնիտորինգ:

Մոնիտորինգի ընթացքում բաժնի մասնագետների կողմից պարզաբանվում են հետևյալ խնդիրները՝

2. Տեղեկատվություն վարկառուի շուկայում դիրքի փոփոխության վերաբերյալ (մրցակիցներ, գնային տատանումներ, իրացում և այլն):

3. Ըստ փուլերի տրամադրվող վարկերի, ինչպես նաև գործող վարկերի առկայության դեպքում, նախքան հերթական փուլի կամ նոր վարկի տրամադրումը, իրականացվում է նախկինում տրված վարկի մոնիտորինգ (վերլուծություն):

4. Փոփոխություններ կապված մատակարարների, սպառողների կազմի, հումքի գների հետ:

5. Վարկառուի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այլ ցուցանիշներ:

Մոնիտորինգի ընթացքում վարկի ոչ նպատակային օգտագործման կամ վարկառուի կողմից բանկին ոչ ստույգ տեղեկատվություն ներկայացման դեպքերի բացահայտման ժամանակ փուլերով տրամադրվող վարկերի դեպքում կարող է դադարեցվել հետագա վարկավորումը կամ կարող է դադարեցվել վարկային պայմանագրի գործողությունը և իրականացվել վարկի, առևտրային նպատակով տրամադրված վարկային գծի և հաշվարկված տոկոսագումարների վաղաժամկետ մարում՝ հիմք ընդունելով գրավի պայմանագրով վերապահված իրավունքները:

Գրավի գնահատումը իրականացվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից: Գույքերի գնահատումը արտացոլում է շուկայում առկա իրավիճակը՝ հաշվի առնելով գույքերի գների կանխատեսումը:

Հաճախորդների հետ կնքվող վարկային և գրավի պայմանագրերում առկա է դրույթ գույքերի պարտադիր ապահովագրության վերաբերյալ:

Դուրս գրված վարկերի հավաքագրումը իրականացվում է վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության խնդրահարույց վարկերի բաժնի և անվտանգության վարչության կողմից համատեղ:

8) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը ներառում է վարկային ռիսկերը հայտնաբերելու համար համապատասխան բոլոր ազդակները:

Վարկային ռիսկի կառավարումը Բանկում կատարվում է հետևյալ հիմնական ընթացակարգերով՝

1. Վարկավորվող օբյեկտի խելամիտ բացահայտման գործընթաց,

2. Վարկային փաստաթղթերի ստանդարտ փաթեթի հավաքագրում,

3. Վարկերի մոնիտորինգ,

4. Պրոբլեմային վարկերի մարման գործընթաց:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունավետության բացահայտում և գնահատվում է փոխառուի իրավունակությունը, վարկի նպատակը, փոխառուի վարկունակությունը և վարկի մարման աղբյուրները, փոխառուի հետ կապված անձանց գծով առկա ռիսկերի բացահայտում, փոխառուի վարկային պատմությունը, ձեռնարկատիրական գործունեություն ծավալելու փորձառությունը, դիրքը շուկայում, գրավի առարկայի համապատասխանությունը:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը նպաստում է նաև այն, որ բանկի կողմից վարկավորվող հաճախորդների գործունեությունը շատ դեպքերում փոխկապակցված է և բանկը հնարավորություն է ունենում ստուգելու հաճախորդի կողմից ներկայացվող տեղեկատվության ճշգրտությունը նրա հետ առնչվող /մատակարար, գնորդ կամ մրցակից հանդիսացող/ հաճախորդի կողմից ներկայացված տեղեկատվության հետ համեմատելու միջոցով:

1) շուկայական ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Շուկայական ռիսկը արտարժութային, տոկոսադրույքի և գնային ռիսկն է, որը հետևանք է համապատասխանաբար՝ փոխարժեքի, տոկոսադրույքների և կապիտալի գործիքների գների տատանման:

2) շուկայական ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկի և դիրքերի կառավարման արդյունավետության գնահատում:

Արտարժույթային ռիսկի գնահատման VAR մոդելի հաշվարկներն իրականացվում են օրական կտրվածքով, որոնց համար հիմք են հանդիսանում արտարժույթների փոխարժեքների նախորդ ժամանակահատվածի տվյալների ժամանակային շարքերը և արտարժույթային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Որպես առանձին արտարժույթային դիրքի գծով ռիսկի բնութագրիչ դիտվում է առաջիկա մեկ (տաս) օրվա համար փոխարժեքների տատանման հետևանքով վերագնահատման վնասի հնարավոր առավելագույն մեծությունը տրված հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի հաշվարկներն իրականացվել են 99% հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի շրջանակներում հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը, որի հիման վրա իրականացվում է արտարժույթային դիրքերից առաջացող հնարավոր առավելագույն ընդհանուր վնասի (արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի ռիսկի) գնահատում:

Հաշվետու եռամսյակի արդյունքներով միջին օրական հնարավոր առավելագույն վնասն (արտարժույթային ռիսկը) ըստ առանձին արտարժույթային դիրքերի և արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի, 99% հուսալիության պայմաններում կազմել է.

Արտարժույթի ռիսկ										
Հաշվառող ժամանակաշրջան	USD	GBP	EUR	CHF	KZT	AED	RUB	GEL	XAU	Համախառն V.A.R
	2020թ. I թռ.	1,523.89	64.55	80.32	218.99	30.42	1.51	-536.51	330.85	17.04
2020թ. II թռ.	1,588.95		137.13	100.58	22.07	3.36	912.39	590.88	10.87	2,086.11
ամ/նվազում	65.07	18.05	56.80	-118.41	-8.35	1.85	375.88	260.02	-6.17	386.02

Ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների. 30/06/2020

	ՀՀ դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Ընդամենը
Պրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	19,840,276	12,658,045	3,260,253	1,043,055	74,874	36,876,503
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտոններ և հուշատուփեր	443				10,990	11,433
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	936,220	4,064,922	5,438,519	91,886		10,531,547
Հակադարձ հետգուման պայմանագրեր	6,929,408	408,965				7,338,373
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	3,758					3,758
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և սեռնառություններ	108,338,917	58,031,502	16,725,991	53,126		183,149,536
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմուտ ֆին. ակտիվներ	7,242,045					7,242,045
Չեղանկան ամրանագրով գրավարկված արժեթղթեր	28,481,409					28,481,409
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ		482,166				482,166
Այլ ակտիվներ	60,434	7,388	2,150	95	547	70,614
ԸՆԴԱՄԵՆ ԿԱՏՈՒՄՆԵՐ	171,832,910	75,652,988	25,426,913	1,188,162	86,411	274,187,383
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	25,241,862	5,644,233	5,951,541	18,394	49	36,856,079
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ	10,336,361	32,990,059	4,270,372		1	47,586,793
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կատարությունից ստացված	11,078,926					11,078,926
Չեղանկան ամրանագրեր	27,211,559	193,064				27,404,623
Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ	63,683,621	42,844,655	5,109,296	2,081,303	22,292	113,741,167
Ստորադաս փոհատություն	684,927	726,072				726,072
Ընթացիկ հարկի զեմի պարտավորություն	1,017,370	3,454,442				4,471,812
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	5,079					
Վճարվելիք գումարներ	806,613					806,613
Չեղանկան հարկային պարտավորություն	1,073,824					1,073,824
Այլ պարտավորություններ	1,502,019	59,014	11,110	834	95	1,573,072
ԸՆԴԱՄԵՆ ԿԱՏՈՒՄՆԵՐ	142,642,161	85,911,539	15,342,319	2,100,531	22,437	246,013,908
Հաշվեկշռային բաց դիրք	29,190,749	(10,258,552)	10,084,594	(912,369)	63,974	28,173,475
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն						
Համախառն մարվող արժույթային ածանցյալներ	2,008,876	8,739,230	(11,822,450)	868,984	(34,288)	(39,649)
Զուտ դիրք	31,199,625	(1,519,322)	(1,837,856)	(43,385)	29,886	28,133,826

31/12/2019

	ՀՀ դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ						
Պրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	26,162,041	10,367,416	5,941,477	1,493,478	85,793	44,050,205
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտոններ և հուշատուփեր	443				51,285	51,728
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	2,283,747	5,395,461	6,241,301	269,274		14,189,783
Հակադարձ հետգուման պայմանագրեր	5,775,586	446,525				6,222,111
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և սեռնառություններ	100,848,096	59,253,818	16,035,097	55,574		176,182,585
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմուտ ֆին. ակտիվներ	4,351,769	440,819	54,111			4,846,899
Չեղանկան ամրանագրով գրավարկված արժեթղթեր	20,180,825					20,180,825
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	130,747	480,260				480,260
Այլ ակտիվներ	159,733,264	76,389,053	28,274,120	1,818,375	137,854	266,352,657
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	20,645,443	10,476,588	14,732,825	53,603	1,033	45,909,492
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ	10,544,794	24,896,877	1,266,267			36,707,838
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կատարությունից ստացված	9,306,047					9,306,047
Չեղանկան ամրանագրեր	25,431,006	192,022				25,623,028
Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ	61,821,829	44,292,833	5,663,840	1,571,026	17,350	113,366,878
Ստորադաս փոհատություն	719,787					719,787
Ընթացիկ հարկի զեմի պարտավորություն	390,243					390,243
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	1,016,771	3,435,585				4,452,356
Վճարվելիք գումարներ	433,668					433,668
Չեղանկան հարկային պարտավորություն	1,027,172					1,027,172
Այլ պարտավորություններ	1,760,681	57,889	6,775	810	49	1,826,204
ԸՆԴԱՄԵՆ ԿԱՏՈՒՄՆԵՐ	133,097,441	83,351,794	21,869,707	1,625,439	18,432	239,762,813
Հաշվեկշռային բաց դիրք	26,635,813	(6,962,741)	6,604,414	192,936	119,422	26,569,844
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն						
Համախառն մարվող արժույթային ածանցյալներ	62,379	6,838,724	(6,850,065)	1,377	(52,205)	(1,790)
Բաց դիրք	26,698,192	(126,017)	(245,651)	194,313	67,217	26,568,054

*"I" խմբի արտարժույթի" կազմը հետևյալն է. ԱՄՆ, դոլար, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Եվրո, Շվեյցարական ֆրանկ, Ռուբլո ստանդարտացված ձուլակտոր և Մետաղական հաշիվ

**"II" խմբի արտարժույթի" կազմը հետևյալն է. ՌԿ՝ ռուբլի, KZT, Կրացական լարի, ՄԱԷ դիրխամ:

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում:

Գիսբալանսի վերաբերյալ ցույց է տալիս, որ բանկի 2020թ. II եռամսյակի միջին կուտակային դիսբալանսը (տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքը) դրական է՝ 22,865,609 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 17,855,840 հազ. դրամի դիմաց՝ բացարձակ արժեքով աճելով 5,009,769 հազ. դրամով կամ 28.1%-ով, այսինքն՝ բանկը միջին հաշվով 2020թ. II եռամսյակում զգայուն է եղել բառ ակտիվների: Միջին կուտակային դիսբալանսը 2020թ. II եռամսյակում, նախորդ եռամսյակի համեմատ, բացարձակ արժեքով աճել է 5,482,979 հազ. դրամով կամ 31.5%-ով:

Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցության միջին գործակիցը 2020թ. II եռամսյակում, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, աճել է 0.4 տոկոսային կետով՝ կազմելով 111.3%՝ 2019թ. II եռամսյակի 110.9% միջին արժեքի դիմաց, այսինքն 2020թ. II եռամսյակում միջին հաշվով տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվները կազմել են տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորությունների 111.3%-ը:

Ակտիվների դյուրացիան 2020թ. II եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 1.727 տարի (2019թ. II եռամսյակի վերջի 1.579 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.148 տարով կամ 9.4%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.688 տարի) նշված ցուցանիշն աճել է 0.038 տարով կամ 2.3%-ով:

Պարտավորությունների դյուրացիան 2020թ. II եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 0.971 տարի (2019թ. II եռամսյակի վերջի 0.902 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.069 տարով կամ 7.7%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.063) նշված ցուցանիշը նվազել է -0.092 տարով կամ 8.6%-ով:

Դյուրացիայի ճեղքվածքը 2020թ. II եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 0.877 (2019թ. II եռամսյակի վերջի 0.783-ի դիմաց)՝ աճելով 0.094-ով կամ 12.1%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (0.762) նշված ցուցանիշն աճել է 0.116-ով կամ 15.2%-ով:

**Փոփոխվող տոկոսադրույքով ակտիվներ և պարտավորություններ
30.06.2020թ.**

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		186279										
Ընդամենը	-	186,279	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Նեղորսված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, - վառներ			137,426	482,360	137,426	135,110	1,102,826	1,645,417	4,413,461	13,915,272		
Ընդամենը	-	-	137,426	482,360	137,426	135,110	1,102,826	1,645,417	-	13,915,272	-	-
Զուտ դիտք	-	186,279	137,426	482,360	137,426	135,110	1,102,826	1,645,417	-	(13,915,272)	-	-

31.12.2019թ.

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Հաճախորդներին տրված անորոշագրված արժեքով հաշվառվող վարկեր												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Նեղորսված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում												
- վառներ	4,797,000		4,797,000			6,732,107				2,440,350		
Ընդամենը	4,797,000	-	4,797,000	-	-	6,732,107	-	-	-	2,440,350	-	-
Զուտ դիտք	(4,797,000)	-	(4,797,000)	-	-	(6,732,107)	-	-	-	(2,440,350)	-	-

Ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 30/06/2020թ.		Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 31/12/2019թ.	
	Դրամ	Արտարժույթ	Դրամ	Արտարժույթ
Անտիվներ				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում			4.08	
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	6.39	1.23	6.62	1.22
- միջազգային վառներ		1.76		1.76
- միջազգային ռեալ	5.97		6.17	
Հաճախորդներին տրված անորոշագրված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	13.89	8.42	13.06	8.46
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	9.11	6.95	10.36	6.95
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7.06	4.34	7.39	3.47
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	5.56	3.56	5.33	3.46

3) մողելների նկարագրությունը

Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի տատանման հետևանքով վերագնահատումից հնարավոր առավելագույն վնասն է, որը գնահատվում է ինչպես ըստ առանձին արտարժույթների, այնպես էլ բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների ողջ փաթեթի (այսուհետ՝ փաթեթ) համար:

Արտարժույթային ռիսկի չափման և գնահատման համար կիրառվում է միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR (Value at Risk) մեթոդը (մողելը), որի միջոցով հաշվարկվում է ինչպես առանձին արտարժույթի տեսակների (արտարժույթային դիրքերի), այնպես էլ ամբողջ փաթեթի համար հնարավոր առավելագույն վնասի չափը (տրված հուսալիությամբ): Համաձայն VAR մեթոդի հնարավոր առավելագույն վնասի չափը հաշվարկվում է արտարժույթային բաց դիրքերի և փոխարժեքների տատանումը բնութագրող ժամանակային շարքերի հիման վրա: Բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների համար հաշվարկված մեկօրյա VAR-երի հիման վրա գնահատվում են 10-օրյա VAR-երի արժեքները՝ առանձին արտարժույթների և ընդհանուր փաթեթի համար:

Հնարավոր առավելագույն վնասի հաշվարկը հնարավորություն է տալիս բանկին գնահատել իր արտարժույթային գործունեության արդյունավետությունը՝ հաշվի առնելով կորուստ կրելու ռիսկին ենթարկվածության աստիճանը, կառավարել արտարժույթային դիրքերը՝ ելնելով հնարավոր առավելագույն կորուստների չափից, անհրաժեշտության դեպքում սահմանափակելով արտարժույթային դիրքերի ծավալները:

Բանկի արտարժույթային քաղաքականությունը միտված է արտարժույթային դիրքերի արդյունավետ կառավարման ապահովմանը՝ զուգակցելով այն արդարացված ռիսկի անկարողակի հետ, իսկ նորմատիվների հաշվարկման ժամանակ հաշվարկվում է արտարժույթային ռիսկի հաշվարկման ստանդարտ մեթոդաբանության համաձայն :

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխման բացասական ազդեցության հնարավորությունն է բանկի զուտ տոկոսային եկամտի կամ կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի գնահատումն իրականացվում է "Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ձեռքվածքի մողելի" ("GAP մողել") և "Դյուրացիայի մողելի" կիրառմամբ, որոնք հնարավորություն են տալիս գնահատել տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի և կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

GAP ցուցանիշը (ձեռքվածքը) հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Հաշվարկներն իրականացվում են յուրաքանչյուր ամիս՝ առաջիկա 3 ամիսների ընթացքում զուտ տոկոսային եկամտի վրա տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցության գնահատման համար:

Սույն մողելի շրջանակներում կատարվում են հետևյալ ենթադրությունները.

1. դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը և ծավալները մնում են անփոփոխ, այսինքն՝ մարված ակտիվները և պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում և ներգրավվում են, բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույքներով,
2. տոկոսադրույքների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջանկետում,
3. տարբեր մարման ժամկետայնությամբ բոլոր ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքները փոփոխվում են միևնույն չափով, այսինքն՝ տեղի է ունենում ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:

Բանկի զգայունությունը տոկոսադրույքի նկատմամբ գնահատվում է "ձեռքվածքի հարաբերակցություն" ցուցանիշի միջոցով (GAP/ASSETS), որը հաշվարկվում է ակտիվների և պարտավորությունների կումուլյատիվ ձեռքվածքը հարաբերելով ակտիվներին:

Դյուրացիայի մողելի դեպքում գնահատվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

Այս մողելի շրջանակներում նախ հաշվարկվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների պորտֆելների դյուրացիաները (միջին կշռված ժամկետայնությունները), այնուհետև, վերջիններիս հիման վրա՝ կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների (ապագա հոսքերի) ներկա արժեքների փոփոխությունների (պայմանավորված տոկոսադրույքի տատանմամբ) տարբերությունը: Կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխության գնահատման համար հաշվարկվում է դյուրացիայի ձեռքվածքը

, որն արտացոլում է բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների անհամապատասխանության աստիճանը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների ապագա հոսքերի միջին կշռված ժամկետայնությունների անհամապատասխանությունը: Դյուրացիայի ձեռքվածքի մեծ արժեքը վկայում է տոկոսադրույքների ռիսկի մակարդակի բարձր լինելու մասին: Դյուրացիայի ձեռքվածքի ցածր մակարդակի պահպանումը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների միմյանց մոտ արժեքների ապահովումը, հանգեցնում է տոկոսադրույքի ռիսկի հեջավորման (կապիտալի տնտեսական արժեքի՝ տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ կայունության):

Մշտապես ուսումնասիրվում են փոփոխուն տոկոսադրույքների տատանումները և դիմամիկան, գնահատվում է դրանց հավանական փոփոխությունների ազդեցությունը բանկի փոփոխուն տոկոսադրույքով ակտիվների և պարտավորությունների վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի նվազեցման նպատակով ապահովվում է տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ձեռքվածքի (կուտակային դիսբալանսի) և դյուրացիայի ձեռքվածքի պահպանումը ռիսկի ընդունելի սահմաններում: Հաշվի առնելով տոկոսադրույքների փոփոխման ընդհանուր միտվածությունը և կիրառելով մշակված մողելները՝ միջոցառումներ են ձեռնարկվում ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալային և ժամկետային արդյունավետ հարաբերակցությունների ապահովման ուղղությամբ:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը որևէ բորսայում (ներում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով Բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես սովյալ կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործոններով (սովյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

- Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.
- ✓ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դիմամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության
 - ✓ հնարավոր կորուստների գնահատում,
 - ✓ հեջավորման գործիքների կիրառում,
 - ✓ ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիլերի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
 - ✓ կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Ծանոթագրություն 33. "Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն"

Բանկում առկա չեն կապիտալի մակարդակի նկատմամբ սահմանված ներքին պահանջներ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից բանկերի համար սահմանված է ռիսկով կշռված ակտիվների նկատմամբ 12 % ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 30,000,000 հազ. դրամ գումարով: Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջները:

Ներկայացնում ենք հաշվեկշռային կապիտալի կառուցվածքը.

Հազ դրամ

	30.06.2020	31.12.2019
Կանոնադրական կապիտալ	25,955,663	25,635,343
Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	180,180	
Պահուստներ	8,794,687	8,176,540
Գլխավոր պահուստ	3,275,000	3,105,000
Վերագնահատման պահուստներ	5,519,687	5,071,540
Զբաղիված շահույթ (վնաս)	7,765,343	5,595,244
Ընդամենը կապիտալ	42,695,873	39,407,127

Ներկայացնում ենք ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված հիմնական տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող հիմնական և ընդհանուր կապիտալները կապիտալի համարժեքության ցուցանիշները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ.

Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող							
2020թ.	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր Կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք.Փաստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	31,321,393	6,264,279	37,585,672	233,879,724	3,791,710	14.16	12
Փետրվար	31,588,434	6,317,687	37,906,121	229,506,140	4,006,775	14.42	12
Մարտ	32,382,296	6,325,083	38,707,379	235,813,689	4,241,738	14.27	12
Ապրիլ	33,001,732	6,483,617	39,485,349	234,587,896	4,268,010	14.62	12
Մայիս	34,141,025	6,858,335	40,999,360	237,690,754	4,618,789	14.85	12
Հունիս	34,557,742	6,727,414	41,285,156	239,876,328	4,689,338	14.80	12
Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող							
2019թ.	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր Կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք.Փաստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	26,906,529	6,490,827	33,397,356	200,970,617	2,619,987	14.99	12
Փետրվար	27,000,876	6,639,226	33,640,102	205,658,127	2,607,664	14.79	12
Մարտ	27,492,103	6,412,428	33,904,531	198,991,611	2,842,016	15.23	12
Ապրիլ	29,302,537	5,485,391	34,787,928	204,535,057	3,161,462	15.07	12
Մայիս	29,498,890	5,544,102	35,042,992	209,511,352	3,006,944	14.94	12
Հունիս	29,440,126	5,232,053	34,672,179	214,690,443	3,068,754	14.43	12
Հուլիս	29,762,699	5,240,248	35,002,947	218,686,263	3,202,317	14.27	12
Օգոստոս	29,945,421	5,207,962	35,153,383	217,533,085	3,245,905	14.37	12
Սեպտեմբեր	29,939,704	5,210,441	35,150,145	220,551,631	3,538,605	14.06	12
Հոկտեմբեր	30,301,115	5,399,116	35,700,231	223,043,306	3,555,438	14.13	12
Նոյեմբեր	30,583,690	5,613,799	36,197,489	225,486,114	3,510,113	14.21	12
Դեկտեմբեր	30,883,065	6,025,603	36,908,668	230,406,499	3,543,771	14.20	12

Ներկայացնում ենք ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի և նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ ՀՀ ԿԲ խորհրդի որոշմամբ հաստատատված Գանտնակարգ 2-ի ռիսկի կշիռների.

Հազ դրամ

30.06.2020թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	75,385,210	392,155		-
10%	7,041,760			704,176
20%	945,565			189,113
30%	120,365			36,110
35%	4,638,247			1,623,386
50%	1,286,036	3,190		644,613
75%	33,587,204	310,455		25,423,244
100%	98,103,477	4,229,122	167,196	102,499,795
110%	339,340	66,850		446,809
150%	64,006,006	5,646,578		104,478,876
200%	2,312,881			4,625,762
Ընդամենը	287,766,091	10,648,350	167,196	240,671,884

31.12.2019թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական	Անավարտ ժամկետային	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	78,415,645	168,025		-
10%	6,354,723			635,472
20%	1,485,381			297,076
30%	173,384			52,015
35%	4,453,563			1,558,747
50%	1,052,767			526,384
75%	34,778,809	392,985		26,378,846
100%	91,217,941	2,656,117	120,295	93,994,353
110%	366,876	83,192		495,075
150%	66,543,588	5,937,176	19,953	108,751,076
200%	2,515,838			5,031,676
Ընդամենը	287,358,515	9,237,495	140,248	237,720,719

Ծանոթագրություն 34. "Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք"

Ներկայացնում ենք ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՖՀՄՍ 32 "Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը" պահանջների համաձայն:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը այն գումարն է, որով ակտիվը կարող է փոխանակվել կամ պարտավորությունը մարվել իրագել և պատրաստակամ կողմերի միջև "պարզած ձեռքի հեռավորության" գործարքի ընթացքում:

ՀՀ պետական գանձապետական և ՀՀ ԿԲ արժեթղթերի իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշումների հիման վրա:

30.06.2020թ. դրությամբ ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր դասի իրական արժեքի գնահատման ժամանակ Բանկի կողմից օգտագործվել են հետևյալ մեթոդներն ու գնահատումները.

Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական Բանկում.

Այս կարճաժամկետ գործիքների համար հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտորեն արտացոլում է նրանց իրական արժեքը:

Հաճախորդներին տրված վարկեր ու փոխատվություններ, պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ.

Վարկային պորտֆելի իրական արժեքը կախված է պորտֆելի յուրաքանչյուր դասի շրջանակներում առանձին վարկի վարկային և տոկոսադրույքային առանձնահատկություններից: Վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդի գնահատումը հաշվի է առնում վարկերի տարբեր դասերին բնորոշ ռիսկերը, ինչը հիմնված է այնպիսի գործոնների վրա, ինչպիսիք են տնտեսական այն ճյուղի իրավիճակը, որտեղ գործում է յուրաքանչյուր փոխառու, յուրաքանչյուր փոխառուի տնտեսական իրավիճակը և ձեռք բերված երաշխիքները: Հետևաբար վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդը այն գեղջի ճշգրիտ գնահատականն է, որն արտացոլում է վարկային ռիսկի ազդեցությունը:

Ներգրաված միջոցներ բանկերից ու այլ ֆինանսական կազմակերպություններից.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

Հաճախորդների ավանդներ և բանկային հաշիվներ.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

30.06.2020թ. դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35. "Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 36. "Ապաճանաչում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 37. "Գրավադրված ակտիվներ"

30.06.2020թ. դրությամբ բանկը չունի գրավադրված պետական արժեթուղթ :

Ծանոթագրություն 38. "Ընդունված գրավ"

30.06.2020թ. դրությամբ առկա չեն գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

Ներկայացնում ենք բանկի կողմից գրավ ընդունված ակտիվները և երաշխավորությունները իրենց համապատասխան վարկային ներդրումների հետ, առանց հաշվի առնելու պահուստի գումարները.

	30/06/2020		31/12/2019	
	Վարկի գումար	Գրավի գումար	Վարկի գումար	Գրավի գումար
Անշարժ գույք	66,090,180	279,442,617	64,325,869	255,489,504
Ավտոմեքենա	2,802,220	7,336,810	1,973,902	6,729,810
Մարքավորում	3,853,858	13,605,870	2,610,794	14,473,114
Պատրաստի արտադրանք	4,965,453	11,075,000	3,853,768	9,832,500
Երաշխավորություն	63,294,900	313,955,766	64,398,317	282,953,283
Դրամական միջոցներ	1,860,087	4,968,603	1,928,527	4,656,327
Ոսկյա իրեր	14,029,169	16,891,325	12,532,032	15,177,389
Այլ արժեթղթեր	253,820	629,552	267,710	637,362
Այլ գրավ	12,156,283	28,096,214	11,503,009	23,857,258
Գրավ առկա չէ	15,551,166		14,799,611	
Ընդամենը	184,857,136	676,001,757	178,193,539	613,806,547

Ծանոթագրություն 39 "Պարտավորությունների չկատարում/խախտում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Բանկի վարչության նախագահ

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան